

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

309594

VOL. 6. చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూలై నెల 26 వ తేది శనివారము NO. 97.
సంపుటము. ౬ సీ థా థి నా మ స ం వ త్స ర ఆ మా థ మా స బ హు శ అమావాస్య 30. సంచిక ౯౭

Note

Note

Salicylic Acid

The best quality of this can be had of

Messrs. Parry & Co.,

601

Box 12, Madras.

For price & other particulars apply.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసిద్ధి.

వ్యక్తిగతముల నభ్యాసమును గురించిన శాస్త్రీయవర్ణ

గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

శిస్తు నైపుణ్య చక్కని గ్రంథము. తెల ౧౦.౦౦.

మనోజురు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకత్యులయము

బొంబే వాక్కు 212, నవరూప

మలయ చందనము

(1251) తెలంగాణమునకు మౌర్యుడు

మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని

తెలియదు. చిత్తము లేదు. పిత్తాశ

మన్నును కఠినచిత్తము కలిగెను. దుర్బల

మైన మౌర్యుడు చివరకు చందనము ఎఱుపు

తెలుపు, వచ్చు అను మూడు విధముల

గోరమును మూడు భాగాలలో మున్నగు. దర్శి 1-౩ 2-౦-౦

గ్రంథరహితము. రాజమండ్రి

స్వల్పము!

సీసా 1-౩ 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!!

గుణ మధికము!!

పంచభాషను చూచికొనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతాం

అన్ని నొప్పులకు

జనము

పరమావధము.

తలనొప్పులమన్నును. జ్వరపుష్కలమన్నును. పార్శ్వపుష్కలమన్నును. పొట్టును బోగొట్టును. ఇది యది యనకల కలవిధమైన బొంబులకు సంబంధించినది. వనమాలికలచే హిందూత్వమును తయారు చేయ బడు మందిమందు. దీనిని విశేషములలోని ఆనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే వలకువల యోగ్యతా తరములు పొందియున్నది. అన్ని దుశానులలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తామర తైలము

తామర, తీట, వీసగగట్టి, దురద, ఉంగరములవంటివట్టు, రసీకారుట, వెంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను శాశ్వతము నేయగలదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. తెల 0-౬-0 లు మాత్రమే

మోహినీ తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. రీతులములు నూనెగల సీసా 1-౩ రూ 0-12-0.

దంతచూర్ణము

వంటి నొప్పులకు దివ్యవధము; ముతానగలిగియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది.

దర్శి 1-౩ తెల 0-2-0; 12-౩ రూ 1-2-0 లు.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి. రీ, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

Mr. G. W. M. Reynold's Novel
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5-	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0	1 12
Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1.	3 0
Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols. 2-4-0.	6 0
Agnes 9 vols.	1 4
Old London, 3 vols. 2-4-0.	3 0
Mary Stuart 2 vols.	3 0
Pope Joan 3 vols. 1-12-0.	1 4
Coral Island 4 vols.	1 4
Kenneth 4 vols. Re. 3.	1 4
Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 4
Young Duchess in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loes of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATCH Co.,

536

Post Box 167 (A) Madras. E.

126

అద్భుత నివారిణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి

ఎలెక్ట్రిక్ ట్రానిక్ వెర్బు

ఇది బలహీనుల
కును నీరునుల
కును యెను.
నిద్ర తరుండు
ట, పాపము
తక్కువ గను,
మెడిడు దివ్య
గా నందుట.

వనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సర్దుకు, బలహీనులు, ఆయానము, కుక్కనవ్వముపోగొట్టును. విద్యాధులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రత్యక్షమైనమందు; బలమును గలిగించును. ఆశ్చర్య కలమంది ఇందుకలవ లాగుపడినవారు. నీవుమాడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని వానిమోస్తరు ఒకమాత్ర పరీక్షించుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-౩ రూ. 1-4-0

40 ,, ,, ,, 2-0-0

నవీనము! క రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీనము!!

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆటోర్య వాననయును కలదు. ఆటోకహార్ సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. కేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయి వైగాని 2-౩ చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నంతవ వనము మధ్యలోనుంటే యెంత ముఖమయిన వాననను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాననలు యే వనియుండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వానన ప్రాతాస్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.

తెల 1/2 (దాము బుడ్డి 1-౩ రూ. 0-8-0 } వి.పి. చార్జి
,, 1 (దాము బుడ్డి 1-౩ ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, 1/2 ఆవున్నబుడ్డి 1-౩ ,, 2-0-0 } ప్రత్యేక

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రస్ అందు తెలియకలదు

నెం 155, నామ్మామనీడు

కావలెను.

ఇంగ్లండులో తయారుచేయబడిన ఈస్టి బెల్టు (క్రిస్టిన్ తాళపు చెవి, పంజామాహుక్) కాటన్ బెల్టులు, లెదర్ బెల్టులు, ప్లయబెల్టులు, ఉత్కృష్టగలతో బట్టిన బెల్టులతోను యం త్రికాలాభివృద్ధి, వర్తకములయూ దిగువ విలాసమునకు పొందిన ఖరీదులు, దీప్యములు తెలిసికొనగలరు.

ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

* * * *

కావలెను.

ఆయిల్ ఇంజనులు 1½ మొదలుకొని 20 గుట్టముల పావరువరకును సెక్సును గ్యాసుప్లేటు ఇంజనులు 20 మొదలు 30 వరకును కొనువారు కావలెను. ఈ దిగువ యడ్రస్సుకు తపిశీలుగా ధరలు తెలుసుకొనవచ్చును.

ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

* * * *

కావలెను.

1½ గుట్టము పావరుల యింజను, డ్రైవమో, ప్లాంజెట్ బేరీ, స్విచ్ బోర్డు గలిగి 20 చీకములను 16 వత్తుల (C.P.) పావరు గలిగినవి విద్యుత్ప్రక్రియంత్రములు కొనువారు కావలెను. మిక్కిలి చౌక.

ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

దిగుమతిదారులు ఎగుమతిదారులు కమిషన్ యేజెంట్లు. 1548

విద్యుత్తు, గో నెల, నూలు, ఆముదము, సెనకాములు, ధాన్యములు కాయధాన్యములు మొదలగు సరకులు, స్వచ్ఛతల తరపున, పరాయిజేతలతరపున కొనబడి విక్రయించబడును. వికరములు తెలియగోరువారు ఈ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. Pareek & Co., 135 B, Amherest, St, Calcutta.

మేలైన వస్తువులు (మల్లుచీరలు)

మా వస్తువులు, చాల అనుభవముగల పెంబులతో కట్టబడినవి.		
ట్రోలర్ వర్క్	1-కి రు	2-4-0.
డబ్బు	1-కి రు	26-8-0.
కాకి వర్క్	1-కి రు	2-8-0.
డబ్బు	1-కి రు	29-8-0.

వర్క్లకు వ్రాయవచ్చును గొంతు కొలత వ్రాయవలెను. 12 వర్క్లు ఒకేసారి తెప్పించువారికి 1 వర్క్ ఇవాలం. బహిర్య ప్రేమింగు కంపెనీ, సూచకారు పేట మద్రాసు.

దశరామండుగట్ గాను చాల సొగసుగ వ్రాయవచ్చు పానుటకే చేనాలను రప్పించియున్నాము. ఒకేసారి వాడిన యెప్పుడును వాడుదురు. ధర సరసమని కలపబడు. చేనా 1-కి 1-0-0, 2 కొనువారికి పోటీ ఇవాలం. 6 కొనువారికి 1 చేనా ఇవాలం పాకెట్ గడియారము

మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నెల లోపుగ తెప్పించువారికి ఒక ఫౌంట్లైన్ చేనా క్లిప్తో సహా బహుమానము ఇవ్వబడును. గడియారము బహుమానమునో సహా నెల 8-8-0. మంత్రేతిగడియారం కోలుకట్ట సహా రు. 8-0-0. V. T. Amball & Co., Sowcarpet Post, Madras.

వికోరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

అంతరకుములు బహునిపుణర్గా కాగుతేయబడును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డితనముచే బాధ పడినను, తిరిగి దృష్టిని (మాపు) పొందిగలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, ఒరుపులు, దురదలు కలరా సమస్త శ్రేణికొగములు ముదుర్చబడును. కడు రీతిగా చికిత్స. (1568)

1. అంగ్లము వైద్యయోగచంద్రిక తెలుగుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు. నెల రు 1-4-0. 2. బ్రెఫాయిడు ఫీవరు అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. నెల రు 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యరీ డి. నర్తను.

National Psycho Physical Culture University College.
WANTED - STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO, 7, Thambu Chetty Street, Madras.

GET GOOD SIGHT.
by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but you want some thing to cure your eyes, viz:-the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Bata (India). (669)
Actina Way.

శ్రీమద్భగవద్ గీతారహస్యము
547 అను 1437
కర్తయోగ శాస్త్రము
శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము
శ్రీనోరి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి చే వరివర్తితము.
ప్రతి 1-కి ధర రూ. 3-4-0.
వావిళ్ల - రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్,
192, ఎస్.ప్లస్.డేడ్, చెన్నపురి. ఈ.

“శ్రీ ధన్వంతరి”

శ్రీ చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలాపక్షమున ప్రచురింపబడు (1685)
ఆంధ్రాయుర్వేదవైద్యపత్రిక.

సంపాదకులు:

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు ఏ. వి. ఎస్.

ఇందు-ఆయుర్వేదవిషయములు వైద్యులకేగాక సామాన్యులకును సులభముగ బోధపడు నటుల చక్కని తెలిని తెనుగున ప్రచురింపబడును.

ఆయుర్వేదకళాశాలయందలి బోధనాక్రమమును, వైద్యశాలయందు జేయు స్వానుభూతిచికిత్సాక్రమములును ముద్రితము లగును.

అఖిలభారతాయుర్వేదమహామండల విద్యాపీఠములయొక్కయు, మహాసమ్మేళనములయొక్కయు, ఆయాప్రాంతికవైద్యమండలములయొక్కయు, సమ్మేళనములయొక్కయు వివరములు గూడ ప్రచురింపబడును.

చందా.-సంవత్సరమునకు రు. 2-8-0.

వివరములు గోరువా రీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

తండ్రిలాసము: }
'ఎండిట్', మద్రాసు.

మేనేజరు, 'శ్రీధన్వంతరి,'

చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల, మాంటూరోడ్డు, శ్రీధరపొస్టు, మద్రాసు.

లోకమాన్యతలకుజననితోత్సవము

జంతుని.

లోకమాన్యతలకుజననితోత్సవము... అనేది...

28-వ తేదీన జరిగిన స్వరాజ్యసమితివారు...

పీఠాపురము.

28-7-1919 లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుమహా...

విశాఖపట్టణము.

నిన్నటిదినమున మాట్లాడునట్లు ప్రసారము...

ఈ పురమున ఈ రోజు సామంతము లోక...

కొత్తూరు.

లోకమాన్య తిలకుజననితోత్సవము ఈ నెల 28-వ...

గుంటూరు

లోకమాన్యని 64 వ జన్మదినోత్సవ సందర్భమున...

మదనపల్లి

ఈ నెల 28 తేదీ సాయంకాలము మూడు గంటలకు...

కరణ రామస్వామిచౌదరిగారు, వి. శన్నయ్యచౌదరిగారు...

కవులవరము.

28 వ తేదీ లోకమాన్యబల శ్రీ మత బాలగంగాధర...

ఇండియాలో కుష్టురోగులు.

దేశాంతరమున కుష్టురోగులకు సహాయము చేయుటకు...

శ్రీలంక విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులు.

శ్రీలంక విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులు: మైసూరు విశ్వ...

విలమునలినాంధ్రుగ

కనబడెదరు?

Advertisement for B.C. Coronation Hair Dye featuring an image of a woman and text in Telugu.

బుడ్డి 1-కి 1-4-0. ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఖర్చులు పోల్చేకము...

ఫుల్లకాజీ పేనాల ధర్ తగ్గించబడినది. బ్లాక్ బర్డు యు 8-8-0. స్వాక్ యు 7, వాటర్ మెట్...

యంత్రసహాయముచే తయారుచేయబడిన కాంతిగల సిరామాత్రలు.

మా సిరామాత్రలు ఇప్పుడు ఒక అందమైన వెల్డెలో...

మాట్లాడునట్లు వార్తాపత్రికలలో గొప్పగా కొనియాడబడు...

కె. ఎస్. వి. అయ్యర్స్ అండు కో, 18/286 అప్పాబిల్లింగు, వై నాబజారు, మదరాసు.

చెటిలు, బియ్యము, నూనెయంత్రములలో కల్తీలేని నువ్వులనూనె...

కలాసము: పి. యస్. వెంకటేశ్వరులనాయుడు మర్సంటు అండు కమిషను ఏజంటు...

చంటి బిడ్డ (1609) ఇంకా కుహానము, దాడి, పోతపాళ, బాలగోగ...

ఇప్పుడేదిగినవి. ఇప్పుడేదిగినవి. ఫైర్ స్టోన్ సాలిడ్ టైర్స్ (Fire stone solid Tyres)...

160 పుటల పుస్తకము తేదిలేదు ఆరోగ్యమున కాస్తోత్రముఖమున పొందుట స్వా...

160 పుటల పుస్తకము తేదిలేదు ఆరోగ్యమున కాస్తోత్రముఖమున పొందుట స్వా...

కాటక నివారణోపాయములు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

మదరాసు రాజధానియందు కాటకావృతములైన ప్రజలములలోని కష్టములను తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు తొట్టియార్జునుల నరలందిరి. తెలియజేసిన కొందఱను కొనుచుంటుంటే, యీ క్రింది ప్రకటనము గాంపబడింది.

2. 1918 సంవత్సరమున నీ రాజధానియందున్న అనేక ప్రజలములలో వర్ష వర్షములముగ నన్నదని యెల్లరకు దెలిసిన విషయమే! కొన్ని మంటలములలో వీరికి క్రిందటి సంవత్సరమునకంటే కఠినమైన యింట్లుంటే, యీ వర్షమునందలి వర్షము లేమిదలన ప్రజలకష్టములు వృద్ధిమైనది. 1918 సంవత్సరమున గంగాము, గోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురము, కడప, నేలము మండలములలో అనావృష్టి సంభవించింది. గంగాము మండలములో 1918 సంవత్సరమున 1917 సంవత్సరమునకు కురిసిన వర్షములో సగము మాత్రమే కురిసింది. గోదావరి, కృష్ణ మండలములలో కూడ నిట్టి స్థితిగతులే గానవచ్చుచున్నవి. కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురము మండలము లెల్లముల వర్షము లేని యింట్లుంటే, వీరి యందు మామూలుకంటే సగముమాత్రమే వర్షించింది. కడపలో స్థితియంతకంటే తృప్తికరముగ లేదు. నేలము మండలములో 1917 సంవత్సరమున 87 అంగుళముల వర్షము కురిసింది; 1918 సంవత్సరమున యిచ్చట 20 అంగుళముల వర్షము మాత్రమే కురిసింది. ఈ విషయములకు వివరములు తెలియగ నే, కఠిన ప్రజలములకు వ్యాపించు నని భయపడి ప్రభుత్వమువారి మండలములలోని పరిస్థితులను బాగుగ పరిశోధించుట కేర్పాటు చేసిరి.

3. కాటకావృతములగునని భయము గలిగించిన అనేక మండలములలో స్థితిగతులను బాగుచేయునట్టి పనిచేయించిరి. 1919 సంవత్సర ప్రారంభమున కొంచెము వర్షించుటయే యందులకు గారణము. ఈ విధముగ గోదావరి మండలములలోనున్న నూనూరు, భద్రాచలము తాలూకాలలో కాటక నివారణమునకు కలయు ధనసాహాయ్యుని యేర్పాటులు చేయబడినవి. కాని యీ వర్షమున వసంతముకు ప్రారంభముతో నిచ్చటి కఠినత చిన్నము లంతరించినది. ఈ విధముగ నే బళ్లారి మండలములో కూడ కఠినతను నశింపజేయుట కలిగినదిగాని, అప్పుడవకమున నిది మూడు తాలూకాలలో మాత్రమే గానవచ్చి, కుదకు అంతయొందిన దని చెప్పవచ్చును. నేలము మండలమున 1919 సంవత్సర ప్రారంభమున కఠినతను నివారించుటకు పరిశోధక ప్రయత్నములు చేయబడినవి. కాని, సకాలమున వర్షము కురియుటచే కాటకావృతములగునట్టియుగ నిటాకావృతములైన కైకొన నగరము లేకపోయినది. ఇత్రూరు జిల్లాలోని మదనపల్లె దీనివలె కఠినతను కొంత అలజడి కలిగినది. ఇచ్చట స్థితిగతులు మిగుల బాగుచేయుటకు పరిశోధన చేయబడినది. కాని యిట్టిగల తెలియచున్న వార్తలున్నానా జనకములగుచున్నవి. ఈ సంవత్సరమున కురియు వర్షములు మామూలు ప్రకారముండెనయెడల యిచ్చట ప్రభుత్వసహాయ మవసరములేదు. ఈవిధముగ నే విశాఖపట్టణ మండలములో నున్న మల్లనగిరి తాలూకాలో కఠినత చచ్చునకు భయము విస్తారముగ కలిగినది. కాని, యిచ్చటివారలకు తగిన మార్గ దోరణులను దినియు, కాటకనివారణోపాయము లిచ్చట అవసరములేదనియు కల్పెరు తెలిపియుండెను. నైజాము రాజ్యమునందే నివాసములను వారసేయు గుంటూరుజిల్లాకు కచ్చిరన ప్రభుత్వమువారికి యిట్టివలె తెలిసినది. ఈవిషయము త్వరితముగ నైజాము ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయబడినది. అనంతపురములో కాటక నివారణోపాయముల కేర్పాటు చేయుటవలన నిది అగిరియినది. గుంటూరులో స్థితి ప్రస్తుతము భయకారకముగ లేదు.

4. కాటకావృత ప్రకారము గంగాము, కృష్ణ మండలములలో మాత్రము ప్రభుత్వమువారు చక్కెరకొన నగరములను చూస్తున్నది. కృష్ణమండలములో కాటకావృతములైన ప్రజలములను చూస్తున్నది. కాని గంగాముమండలమున నిది విస్తారముగ నున్నది. కఠినతను పీడింపబడుచున్న ప్రజలములను స్వభావమును స్థితిగతులను ఇటు తెలుపుటకు పరిశోధన:

5. గంగాము మండలము 1000 చతురపుమైళ్ల వైశాల్యము కలిగియున్నది. గుంటూరు తాలూకా బాక్సపాడు ఖండ్ము, ఉదయగిరితాలూకా కల్లకొట, అటగడ ఎట్టెలు, పాలూరు, బిండి, మామ్య రంధ్ర మున్నగు ప్రజలముల యందు

గలవు. ఈమండలము తరచు తరచు వాత బడుచుండెను. 1897 సంవత్సరమునకు గోపి కఠినత సంభవించెను. 1909 సంవత్సరమునకూడ నిటు కఠినత కొంచెము గానించెను. ప్రస్తుతము కాటక పీడితమగు గుంటూరుతాలూకాలో సాధారణముగ విస్తారము వర్షము కురియుచుండును. భూమి సారవంతమైనది, కాని ఈతాలూకా మొత్తమున అనావృష్టియుగ నున్నది. జన సంఖ్య చెరుగొట్టబడి యున్నది; జనులు బిడ్డలి యందున్నార. రైతులు వ్యవసాయసామర్థ్య విహీనులై, బర్మా మున్నగు ప్రజలములకు బోవుచుండిరి. వ్యాపారమున కుపకరియ రాకపోకల సౌకర్యము లభ్యములు. ఇందుములమున నిచ్చటి నివారణోపాయములను ప్రభుత్వమువారు చేయవలసివచ్చినది. ప్రస్తుతము కఠినతను అచ్చటి రైతులు, కూలీలు, బాండులు, పానులు మున్నగు కొండకారులవారు చాలబాధపడుచున్నార. ఉదయగిరి ఏజెన్సీలో నున్న బాక్సపాడు ఖండ్ములోని కఠినత వలన కూడ వీరికి బాధ కలుగుచున్నది. ఇది చాలవరకు కొండలచే నాక్రమించబడి యున్నది. వ్యవసాయమునకు ఫలించు కనకు లిచ్చట లేక పోవుటచే, ఇచ్చటివారు కేవలము బక్షపాతము మినదనే ఆధారపడి యుండవలసి యున్నది. బాక్సపాడు ఖండ్ము 108 చతురపుమైళ్ల వైశాల్యము కలిగియున్నది. కల్లకొట అటగడ ఎట్టెలు కొద్ది ఆఫ్ వార్డుస్ యాజమాన్యమున నున్నవి; ఇవి 500 చతురపుమైళ్ల వైశాల్యమును, 200000 జనసంఖ్యను కలిగి యున్నది. ఈ యెట్టెలలోని రైతులు చెరువులవై ఆధారపడవలసి యున్నది. 1918-19 సంవత్సరములకు వ్యూహము రెండు వర్షములు పంటలు సరిగా లేకపోవుటచేత, దారిద్ర్య పీడిత లగుటచేతను యిచ్చటి రైతులు అస్సల పాలై యున్నారు. బిండి, మామ్య, పాలూరు యెట్టెలు 87 చతురపుమైళ్ల వైశాల్యమును, 26000 జనసంఖ్యను కలిగియున్నవి. ప్రస్తుత కాటక సమయములో నిచ్చటి ప్రజలు తమ ఆదర్శములను వదిలిరంగునకును బోవుచున్నారు. వీరిందు మూలమున నిసహాయస్థితియందు నున్నారు. రంధ్ర యెట్టెలలో నెరిమిది గ్రామములు గలవు. పిఠు, పానులు, సిరోలు యిచ్చట నివసింతురు.

6. కృష్ణజిల్లాలో కేటకావృతము ప్రజలము నంది గానుతాలూకా. వీరవైశాల్యము 677 చతురపుమైళ్లు. ఈతాలూకాకు నీటి వంతి తక్కువ. దీనిజనసంఖ్య 160,000 మానగాల యెట్టెలు ప్రజలందు మూలమున యున్నవగుచున్నార.

7. గంగాము మండలములో కఠినత బాధ నొందుచున్న ప్రజలములలో 1918 సంవత్సరమున మామూలుకంటే వర్షములు తగినవి. గుంటూరుతాలూకాలో నున్న రసూల్గూడలో 1918 నెవ్వెంబరు మొదలు దిసెంబరు వరకు 2 అంగుళముల వర్షము మాత్రమే లభించినది. ఇతరప్రజలములలోని స్థితిగతులు కూడ కొంచెము మియమించుగ నీవిధముగ నే యున్నవి. అందుములమున వర్షాధారముల గుంట్లముల నుంట్లు నశించినవి. ఇతరపంటలు సరిగా పండలేదు. 1918 సంవత్సరమున గుంటూరు తాలూకాలో బియ్యపు ధర కాటకపు ధరవరకు రాజొచ్చినది. రాగుల ధర అధికవరకు పెచ్చినది. సాధారణముగ కూలి లభించుట కుండెను. అంతచే 1919 సంవత్సర ప్రారంభమున తాలూకా యంతయు చాల కష్టము ననుభవించుట కుండెను. 1919 జనవరి 20 వీని పరిశోధక ప్రయత్నములు జగినవి. ఈ విధముగ నే బాక్సపాడు ఖండ్ములో కూడ పంటలు పండెనది. నవంబరునెలలో బియ్యము 1 రూపాయకు 5 1/2 శేర్ల వరకు విక్రయించబడుచున్న ధాన్యము లేకపోవుటచే చాల చిక్కలు కలిగెను. జనవరి 24 తేదీన పరిశోధక ప్రయత్నములు ఆరంభింపబడినవి. కల్లకొట, అటగడ యెట్టెలలో పంటలు అత్యల్పముగ నున్నవి; మెట్ట పంటలు పూర్తిగా పోయినవి. ఇచ్చటి స్థితిగతులు గుంటూరులో భయకరములుగ కవు. కాని మార్చి మాసంతమునకు రైతులు, కూలీలు తమవారలను విడిచి యెచ్చటికి బోవుచున్నారని తెలియవచ్చెను. పరిశోధక ప్రయత్నములు ఏప్రిల్ 25 తేదీన ప్రారంభింపబడినవి. పాలూరు, బిండి, మామ్య రంధ్ర యెట్టెలలో కూడ యిట్టి యేర్పాటులే జూనునెల మధ్యను జేయబడినవి. ప్రస్తుతము గంగాములో కఠినత నేయి చతురపుమైళ్ల వైశాల్యము కలిగి యున్నది; అందు 1911 జనాభా ప్రకారము 5 లక్షలమంది జనము గలరు.

8. కృష్ణజిల్లాలో కూడ యీ విధముగ నే పంటలు పోయినవి. కాటకావృత ప్రజలములలోని ప్రజలు సాధారణముగ బిడ్డలియందుండి, బియ్యమును నిజమయినట్లు కొనుటకు తగిన స్థితియందులేదు. ఈ ప్రజలము 800 చతురపుమైళ్ల వైశాల్యమును, 60,000 జన సంఖ్యను కలిగియున్నది. 1918 ఏప్రిల్, మే నెలలలో పరిశోధక ప్రయత్నములు జూను యెట్టెలలో ప్రారంభింపబడినవి. నందిగాను తాలూకాలో కాటకావృత ప్రకారము మే నెలలో వర్షము తీసుకొనబడినది.

9. గంగాములోని కఠినతను తొలగించుట కిష్టములు గానవచ్చుచున్నవి:

(i) చాలవరకు యజ్ఞులను కూలీలను పెద్దవలె తినియు లేకపోవుట.

(ii) పునఃపాలన నిరాధారముగ వదిలివేయబడిన జనులకు సంఖ్యాబలగు శ్రీ శివులు.

ఈ రెండు కారణములవలనను కాటక నివారణోపాయములయందలి కష్టములకు, ధనవ్యయము, యెక్కువగుచున్నవి గంగాములో చిన్నచెరువులు, విలేజ్కోడు, మున్నగు చిన్నపనులు ప్రారంభింపబడినవి. ఇచ్చటి వల్ల లొకదానికొకటి చాలదూరమున నుండుటచేతను, వీరికి రాకపోకల మార్గములు అల్పముగ నుండుటచేతను, వీరి పరిసరము మిగులకష్టముగ నున్నది. ఇప్పుడీక్రింది పనులు జరుగుచున్నవి.

ప్రజలసంఖ్య			
గుంటూరు	25
ఉదయగిరి	18
కల్లకొట-అటగడ	21
పాలూరు, బిండి, మామ్య	1
రంధ్ర	1

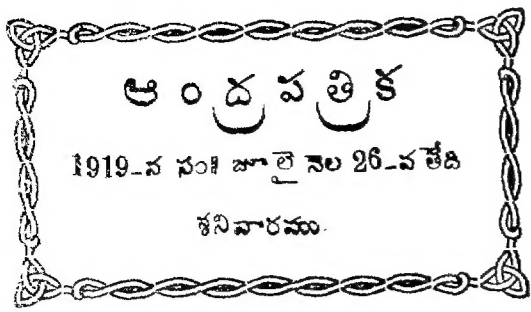
మొత్తము. 61

కృష్ణజిల్లాలోని మానగాల యెట్టెలలో రెండుకు, నందిగాను తాలూకాలో రెండుకు పరిశోధక ప్రయత్నములు ప్రారంభింపబడినవి. జూనునెల ప్రారంభమున నిటు వర్షములు కుడుటచే, యీ మానవర్షమున దీనిలో నొకటి తొలగింపబడినది. కాటకసహాయమున కృష్ణజిల్లాలో యిప్పుడు 1500 మంది పొందుచున్నారు. జూను నెలలో వీరిసంఖ్య 2000 వరకు యుండెడిది.

10. కాని, గంగాముజిల్లాలో నిట్టివారి సంఖ్య యింకను తక్కువ. గంగాములోని కఠినత అప్పుడెరి. గూర్చి యీ క్రింది లెక్కలను వెలుపుటవలసియు. కాటక నివారణోపాయము జనవరి ఫిబ్రవరి నెలలలో ప్రారంభించుటచేన పంటలవలన 8000 మందికి సహాయము లభించినది. మార్చి ప్రారంభమునకు వీరి సంఖ్య 7000 వరకును ఆమాసంతమునకు 14000 వరకును వృద్ధి జెందినది. ఏప్రిల్ నెలలో వీరి సంఖ్య 60,000 వరకును పెచ్చినది. మే నెల అంతకును కాటక ఫలించుటకు చిక్కులు లెనుచుండినవి. జూను నెల 7-న తేదీ నాటికి 117,000 మంది సహాయము బొందుచుండిరి. ఇంతవరకును వీరి సంఖ్య తక్కువ చిన్నము లేనియు గానరావచ్చును. జూను మాసంతమునకు వీరి సంఖ్య 147,607 అంచెది. ఈనడుమ బియ్యపుధర వృద్ధి జరుగుచుండెను. 1919 జూలై 5-న తేదీ నాటికి బియ్యము 1 రూపాయకు 87 శేర్ల అమ్ముచుండెను. ఇచ్చటి కఠినతను 1897 సంవత్సరపు కఠినతతో సరిపోల్చి చూచి యెడల స్థితిగతులు బాగుగ తెలియగలవు. 1897 సంవత్సరమున ఈ ప్రజలు ఫిబ్రవరి నెలలో ప్రారంభమైనవి. జూనునెల 1000 మంది కింతు మూలమున సహాయములభించినది. ఏప్రిల్ మాసంతమునకు వీరిసంఖ్య 18000 వరకును పెచ్చినది. జూనునెల ప్రారంభమున కిది 50,000 వరకును, జూలై నెలలోవరకు 148,816 మును వృద్ధిమైనది. ఆక్టోబరునది 42,000 వరకును తగినది. ఆక్టోబరునకు వీరిసంఖ్య పెచ్చుగ నే యుండినది ఆమాసంతమున కఠినత గానవచ్చినది. ప్రస్తుతపు కఠినత గంగాములో 1919 జూను 21 తేదీనాటికి 90,000 మంది ప్రజలకు చిరముగ సహాయము లొక బడినది. నిరాధారములగు శ్రీలంకావలె యింతులకు గారణము 1897 సంవత్సరమునకూడ కాటక సమయమున సహాయము బొందిన వారిలో సగముమంది పనిచేయవలసి వారే! గంగాములోని 1/2 వంతుమంది యీసహాయమును బొందుచున్నారు. 1897 సంవత్సరపుకఠినత 5500 చతురపుమైళ్ల మున్నగు వ్యాపించినను, ఇంత తీవ్రముగ లేదు.

11. ఈ విధముగ కాటక నివారణోపాయములను జేయుట ధనవ్యయదాయకము. ఈ సంవత్సరపు బాధకపత్రము మదరాసు కానసభలో చర్చయగునపుడు, కాటక నివారణమునకు కొంచెము ధనము మాత్రమే కల్పింపబడి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాదమి

క్రూసంఘపు నివేదికము

III

కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశ పెట్టుకుండ, సంస్కృతికరముగా పరిపాలనా విధాన మును తయారు చేయుట యసంభవమని, రానురాను పుష్టమగుచున్నది. బ్రూనెలుగారి ప్రత్యేక విధాన మీ యభిప్రాయమునకు తా విచ్చుచున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్కరణావశ్యకత గూర్చి, మితవాదు లకును జాతీయ వాదులకును భేద మెక్కడను లేదు. అంగ ప్రముఖుల యభిప్రాయము గూడ యిందు కనుకూలముగ నే నున్నది. "దారుమయ మగు" కేంద్రప్రభుత్వము మార్పు జేదవలెనని మాంటాగూగారు పార్లమెంటు సభలో ప్రభుత్వ కార్యదర్శి పదవి వహించక మున్ను పుష్టముగ నుదీనియుండేయు, సంస్కరణనివేదికలో మార్పును సూచించుకుంటు ఆశ్చర్యకారణ మగుచున్నది. మన రాయబారు లీ సంస్కరణావశ్యకత గూర్చి పట్టుదల గనుబడిచుచో కార్యసిద్ధి బడయుటకు వీలగును. జాయింటుకమిటీ వారి ఎదుట సాక్ష్య మిచ్చుచు, ఇండియా ప్రభుత్వ విధానముపై విమర్శనలు విశేషముగ బయలుదేరెననియు ఈ విష యమై భారత ప్రభుత్వము వారుమాత్ర మెట్టి సంస్కరణమును సూచించ లేదనియు, సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారు రంగీకరించిరి. ఇందుకు వారొక కారణము తెలిపిరి. సంస్కరణనివేదికలో, ఇండియా ప్రభుత్వము పార్లమెంటు సభకు మాత్ర మే బాధ్యత వహించవలె ననుసత్యము ప్రతిపాదించ బడెనట. ఇతరము గాక ఇండియా ప్రభుత్వము వారి యధికార మేమాత్రము తగ్గినను, నష్టము వాటిల్లు నని మెస్టనుగారి యభిప్రాయము. మెస్టనుగారి వాద మాధార రహితముగ నున్నది. రాష్ట్రప్రభుత్వమున సంస్కరణ మవసరమగు నపుడు, కేంద్రప్రభుత్వము చలన రహితముగ నేల నుండవలయునో తోచుచున్నది. 20 ఆగస్టు ప్రకటనమున కిది విరుద్ధమని, సంస్కరణనివేదికలో తెప్పబడియుండలేదు. సర్ జేమ్సుమెస్టనుగారుచు, యిట్టి తర్కము ననుసరించుట లేదు.

రాష్ట్రీయప్రభుత్వ విషయములగూర్చి విచారించుటకు తమ కధికారములేదని, క్రూసంఘ ములోని గరిష్ఠసంఖ్యాకులు తలచుటచే, ఆ విషయ మును వదలివైచిరి. ప్రొఫెసరు కీతుగారుల దలచక తమ భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనమున యీ విషయముల గూర్చి కడుదూరము చచ్చించిరి. క్రూసంఘమువారి కీ విషయమై విచారణాధికారమున్న ను లేకున్నను, కీతుగారి సూచనలు మిగుల లాభకరమై, మంత్రులస్థానమును భద్రపరుపగలవు. అందుచే వాటి నొకంత పరిశీలించుట భావ్యము. ఈ సందర్భమున, ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము గూర్చి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపక్షమున సర్ జేమ్సుమెస్టనుగారు రిచ్చిన సాక్ష్యమును, భారతీయులు గమనింపవలయును. ద్వంద్వపరిపాలనా వ్యవస్థ, దూరమాలోచించిన రాజ్యాంగనియమములకు విరుద్ధము. దాని మూలమున ఉభయప్రభుత్వములకును సంఘర్షణ ముదయించక తప్పదు. ఇట్టి సంఘర్షణమును కొంతవరకైనను తగ్గించి,

సక్రమాభివృద్ధికి మార్గ మేర్పరుపవలెనని సంస్కరణనివేదిక గ్రంథకర్తలు సంయుక్త బాధ్యతను సూచించిరి. ఉభయ ప్రభుత్వములును కలసి యోచించుటచేతను, రెంటికిని సామాన్యముగ కోశ ముండుటచేతను, అన్యోన్యసహకారభావము పెంపొందునని, సంస్కరణనివేదికము వివరించెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రలులగాక, రెండు ప్రభుత్వములకును ప్రత్యేకకోశములుండవలయుననియు రెండును కలసి వ్రాటులమూలమున వ్యవహారములను నిర్ణయించుటకు వీలుండదనియు, ప్రతిపాదించిరి. సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారు సూచనను జాయింటు కమిటీవారి ఎదుట సమర్పించుటయేగాక, హిందూదేశమునం దీ విషయమై యనుకూలాభిప్రాయము బెరిగియున్నటుల చెబుటకు, మిగుల సాహసము. సర్ శంకర నాయరుగారు రివర్థతి, అసర్వదాయకమని, కడు సమర్థతతో ఋజువుపఱచి యే యుండిరి.

జాయింటు కమిటీవారు మెస్టనుగారి సీనిషయమై కడుదూరము ప్రశ్నించుట సంభావ్యముగ నున్నది. సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారి ప్రత్యుత్తరము మూలకముగ, ఇండియా ప్రభుత్వ సూచన లెలు సుకుచితముగ నున్నవియు సులభముగ గ్రహించవచ్చును. రెండు ప్రభుత్వములకును భేదాభిప్రాయములేగాక, ప్రాయశః సంఘర్షణము గూడకలుగునని మెస్టనుగారు రంగీకరించిరి. అటుల గుచో, ప్రత్యేకకోశపు ఏర్పాటు ఈ విధేదములను మరింత విస్తరింపజేయుటకు తోడ్పడునుగాని, రెంటికిని తోడ్పాటు గలుగునటుల కావించజాలదు. సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారు రింకొక విదితాభిప్రాయమును సూచించిరి. ఉభయ ప్రభుత్వములును కలసి యోచించి వ్రాటుప్రకారము వ్యవహారములను నిర్ణయించుచో, 20 ఆగస్టు ప్రకటనమునకు భంగము కలుగునని, మెస్టనుగారు విలించుటను ప్రభుత్వగారికి జవాబు జెప్పిరి. ఇటులేల సంభవింపవలయునో, సూహించక క్యము గాకున్నది. సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారి సూచనలు, సంస్కరణములను చాలవరకు పయోజన రహితముగావించునని, జాయింటుకమిటీ సభ్యు లీ పాటికి కనుగొని యుందురు. రాష్ట్రపరిపాలనము నింకను నుదార భూమిష్టముగ గావించుటకు ప్రొఫెసరు కీతుగారి సూచనలు తోడ్పడును.

(1) రాష్ట్రీయ శాసనసభలో నైస్వమునకు సంబంధించినట్టి గాని, స్వదేశ సంస్థానాధీశులకు సంబంధించినట్టి గాని, గ్రాండు కమిటీకి బంపదలచినట్టి గాని, బిల్లు లన్నిటికిని ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారి అనుజ్ఞను యుండుగ బొందవలయును. (2) స్థానిక శాసనసభలో నే బిల్లు నయినను ప్రవేశపెట్టుట కంగీకరింపగూడదని రాజప్రతినిధి దలచుచో, వారావిషయమును ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారి నిర్ణయమున కంపవలయును. హిందూదేశపు సుమరి పాలనమునకును శాంతికిని భంగము కలుగునని దోచినపుడు మాత్రమే ప్రభుత్వ కార్యదర్శి రాజప్రతినిధిగారి నిరాకరణమున కనుజ్ఞయొసగవలెను. (3) స్థానిక శాసనసభనుండి, ఏ బిల్లునయినను గ్రాండుకమిటీకి సర్టిఫికేట్లు పద్ధతిపై బంపుటకు, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యంగీకార ముండవలయును. ఇట్టి సూత్రమే ఆర్థిక విషయములకు గూడ వర్తించును. (4) ప్రభుత్వకార్యదర్శి యంగీకారము లేనిది, రాజప్రతినిధి సభవారు ప్రజాప్రభుత్వపు నిర్ణయమును నిరాకరింప గూడదు. ప్రభుత్వకార్యదర్శి యైనను, దేశశాంతికిని సుమరిపాలనమునకును భంగము కలుగునని తోచినపుడే యంగీకార మొసగవలయును. ఇట్టి సూత్రమే, అధికారవర్గ ప్రభుత్వము శాసన సభ్యుల ఋజువును ననుసరించి,

నిర్ణయించునపుడును, వర్తించును. (5) స్వాతంత్ర్య ప్రజాయత్త శాఖానిర్ణయము విషయమై గవర్నరు గాటికిని మంత్రులకిని పోరాటము గలిగిన యెడల, మంత్రులతో, ఆ వివాదమును ప్రభుత్వ కార్యదర్శి పరిష్కరింపవలయును. (6) రిజర్వుడు శాఖవిషయమై శాసనసభ వారి నిర్ణయమును గవర్నరుసభ వారు రమలులో బెట్టుదలచినయెడల, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యోచనకు రిపోర్టును బంపవలెను. (7) ప్రజాయత్త శాఖ విషయమై మంత్రుల యొసగెడి హితమును, ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారి యంగీకారముతో దప్ప, గవర్నరు గారు నిరాకరించుటకు వీలులేదు. ప్రభుత్వకార్యదర్శియైనను, సామాన్యజేమమున కది యవసరమని తోచిన తప్ప, యంగీకార మొసగగూడదు. (8) గవర్నరుగారి నిర్ణయమును మంత్రుల యంగీకరింపనియెడల, రాజీనామా నొసగక ఆకార్యము నకు మాత్రము తన బాధ్యతనుండదని మంత్రులెలుకువచ్చును.

ప్రొఫెసరు కీతుగారి సూచనలను వైన సంగ్రహముగ తెలిపితిమి. వాటి నవలంబించునెడల, ప్రజాప్రభుత్వముతో చీటికి మాటి కధికారవర్గ ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు వీలుండదు. ఇండియా ప్రభుత్వపు సూచనలందును, సంస్కరణపు బిల్లులందును, సివిలు సర్వీసు జేమమును కాపాడుటకై ప్రత్యేక సూచనలు కావించబడుటయే గాక, వచ్చికుసర్వీసు కమిషను నిందు కొరకు ప్రభుత్వకార్యదర్శి ఏర్పాటుజేయవలయుననిగూడ సూచించబడినది. సంస్కరణముల నమలులో బెట్టుట, సివిలు సర్వీసువారి ద్వారా జరుగవలయును. అట్టితరీ, సివిలు సర్వీసువారికి ప్రత్యేక సౌకర్యముల నొసగుచో, వారు మాత్రుల యాజ్ఞలకు లోబడి వర్తించుదు రని యూహించుటకు వీలుండదు. ఇందువలన, శార్వరూపము దాల్చునపుడు సంస్కరణములు విఫలము గాక మానవు. ప్రొఫెసరు కీతుగారి యుక్తదవమును గుర్తించి, యిటుల ఇండియనుగ వ్రాయుచున్నాడు.

"వచ్చికు సర్వీసులగూర్చి శాసనము గావించెడి యధికారమును, హిందూదేశ శాసనసభల నుండి తొలగించుట, అసర్వదాయకమని నానుభిప్రాయము. ప్రభుత్వకార్యదర్శికి సర్వీసు నిబంధనల విషయమై, జోక్యము సాధ్యమగునంతవరకుండగూడదు. వచ్చికుసర్వీసు కమిషను నొక దానిని ఏర్పరచి, వచ్చికుసర్వీసు విషయములను విచారించుటకై దాని కధికార మొసగుట, సంస్కరణవిధానపు మూలసూత్రములకు విరుద్ధము. ఏ యుద్యోగపు జీతమునైనను, ఆధికారి యంగీకారము లేనిది మార్పుగూడదని తెలుపుట, స్థానిక శాసన సభాధికారమును నిరుపయోగము గావించుట యగును."

అందుచే వచ్చికు సర్వీసు నియమములు హిందూదేశ శాసన సభవారిచే గావించబడవలయు ననియు, వచ్చికు సర్వీసువారు సామాన్యముగ కార్యదర్శికి ఆప్టీలు జేసికొనుటకు అవకాశ ముండగూడదనియు, ప్రొఫెసరు కీతుగారు పుష్టపరచుచున్నారు. సంస్కరణములు జయప్రదముగ కొనసాగుటకు, సివిలు సర్వీసువారి తోడ్పాటుండవలయును. వారిపై శాసనసభలకు "తగిన యధికారము లేనియెడల సంస్కరణములు నాను మాత్రములగును. ఈ సత్యమును ప్రతిపాదించిన కీతు గారు హిందూదేశీయుల కృతజ్ఞతకు బాల్నలు. క్రూసంఘమువారు, పార్లమెంటు సెలెక్టుకమిటీని నిర్మించుట కంగీకరింపకపోవుట శోచనీయము. కార్యదర్శిసభను దీసివైచి సలహా సంఘము నేర్పరచునెడల, ఆసంఘమునందు మూడవవంతయినను భారతీయసభ్యు లుండవలె

నని, క్రూరసంఘమువారు సూచించిరి. ఈసంఘమునకు సమంజసముగానున్నది. ఇండియా ఆఫీసు వ్యయమును, పార్లమెంటు సభవారే భరించవలయునను, క్రూరసంఘమువారి సూచనకు భాగతీయు లెల్ల రామోదము జూపెద రనుటకు సంధియములేదు. మొత్తముమీద క్రూరసంఘ నివేదికము భిన్నాభిప్రాయ ప్రచురణము విశాల భూయిష్టముగ నున్నవనుట నిశ్చయము.

బ్రిటిషు కాంగ్రెసుసంఘము

బ్రిటిషు కాంగ్రెసుసంఘము ఇండియా పత్రిక కాంగ్రెసు ద్రవ్యము చే పోషించబడుచున్నది. అట్టి తరియివి కాంగ్రెసుసభాభిప్రాయముల నాంగ్లేజేశమున వ్యక్తీకరించుచుండుట భావ్యముగనుండును. సంస్కరణ ప్రచరణానంతరము, ఇండియాపత్రిక ఏకారణముచేతనే కాంగ్రెసు సభోద్దేశములను వెల్లడింపక, వ్యతిరేకముగనుండ ప్రాయుచున్నది. మాంటుఫర్డు విధానమును సమర్థించుటతో యీ పత్రిక సంతృప్తి చెందుచుండెను. బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘమువారిట్టి సందిగ్ధతరుణమున సంచలనము జూపలేదు. నూతనముగ స్థాపిత బడిన, హాంకూలు సంఘములే కొంతవడి బని చేసెను. తిలకుగా రాంగ్లేజేశమునకు వెడలిననాటి నుండియు కొంతవడి సంచలనము గలిగినది. కాంగ్రెసురాయ బారులు వెడలి, కాంగ్రెసు కమిటీ పునర్నిర్మాణమునకు బూనుకొనిరి. ఈ ప్రయత్నముల ఫలితముగ, పోలకుగారు ఇండియాపత్రికాసంపాదకత్వమును వదలిపెట్టి రనియు, యికిముందు నుండియు ఇండియాపత్రిక కాంగ్రెసు సభాతీర్మానములకు చేయూత నొసగుననియు, హిందూపత్రికకు లండను విలేజ్రి తంతివార్త నిచ్చెను. ఈ ఏర్పాటు కొనసాగునేని, కాంగ్రెసు సభోద్దేశము లాంగ్లేజేశమున బాగుగ వ్యాపించుటకు వీలుగలుగును. కాంగ్రెసు రాయ బారుల ప్రయత్నముల కీ తరుణమున చేయూత నొసగుటకు, ఇండియా పత్రిక ఎంతయు సహాయ మొనర్చగలుగును. కాంగ్రెసు తీర్మానములు సంస్కరణ శాసనములో నీ మారు జొప్పించబడు ననుట కవకాశము లేకున్నను, అంగ్లేజేశమునందు లేబరుపక్షమువారిలో నిపుడు వ్యాపించుచున్న యసంతృప్తి జూచిన, త్వరలో ఎన్నికలు జరుగునని దోచుచున్నది. ఈయూహనే హిందూపత్రికా విలేజ్రి బలపరచుచు, క్రొత్త ఎన్నికలో లేబరుపక్షమువారికి సంఘాత్తులు పాల్గొని సభ్యులయ్యెద రని, తెలిపెను. అట్టి తరి, భారతీయుల కోర్కెలు సఫల మగుట కెక్కుడవకాశ ముండుననుటకు సందియ ముండదు.

మార్షలులా: నార్తనుగారిలేఖ

మార్షలు లా సనుసరించి, పంజాబులోని నేరారోపితుల కక్షమున వాదించుటకు, నార్తను గారు నిషేధించబడిరి. ఇందుపై నార్తనుగారు రాజప్రతినిధిగారి కొక విజ్ఞాపనము సంపుచు, అందులో ధర్మ భంగ మెటుల గలిగెనో వివరించిరి. ఇందుకు తగిన సమాధానము బంపుటకు మారుగ, మార్షలు లా 11 వ జూను తేదిన యంత మొందెనని తెలుపబడెను. ఈ ప్రత్యుత్తరము మద్రాసు మెయిలు కత్రికకు సహితము సంతృప్తి గొలుపజేసెను. మెయిలు పత్రికాభిప్రాయము నిట వివరించెదము:

“నార్తనుగారు ప్రమాణములను పాతుపులను చూపి నిందితుడు తన యిచ్చవచ్చిన న్యాయ

వాది నేర్పరచుకొనవచ్చునని స్పష్టముగ జూపగలిగిరి. న్యాయవాదుల స్వాతంత్ర్యములను వారు బాగుగ సమర్థించగలిగిరి. అంగ్లేజేశములో సామాన్యముగ, న్యాయవాదికి కక్షిదారుని రాజకీయాభిప్రాయములతో సానుభూతి యుండును. ఏ యాందోళనాపరునికీ, మిక్కిలి ఉదారాభిప్రాయములు గల బారిష్టరును కుదుర్చుకొనుట కెట్టి నిర్బంధములును, ఉండినటుల మేము వినలేదు. తమ కక్షిదారులపై మోపబడిన నేరములకు నార్తనుగారికి సానుభూతి యున్నటుల మే మెంతమాత్రము సూచించుట లేదు. కాని, రాష్ట్రపు వెలుపలి న్యాయవాదులను కంజాబు రాష్ట్రమునకు రానిచ్చుచో, కేసులు రాజకీయపు యాదము దాల్చునని, మార్షలుకోర్టువారి రభిప్రాయవదిరని, తలపక వీలులేమన్నది.”

స్త్రీస్వాతంత్ర్యము

సాతుబరోసంఘమువారు స్త్రీల కెన్నిక హక్కుల నొసగకుండుట, గొప్ప లోప మని, భారతీయులలో ఎన్నికక్షముల వారంగీకరించుచున్నారు. బిసెంటుగారి విషయమై నువన్యసించుచు, జాయింటుకమిటీ వారిలోపమును పూర్తిజేయవలయునని కోరెను. కాని, సర్ జేమ్స్ మెస్టనుగారు జాయింటుకమిటీ ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చుచు, హిందూజేశమున స్త్రీలు ఎన్నికలలో పాల్గొనుటకు వీలుపడదని తెలిపిరి. మెస్టనుగారు, హిందూజేశములో గలిగిన యభివృద్ధిని గమనించినటుల గాన్పించెను. జాయింటుకమిటీ వారు ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయము ననుసరించుట భావ్యముగ నుండును.

నర్మదాహిల్లు

వీరి సాక్ష్యము జాయింటుకమిటీ వారిచే విచారించబడెను. వీరు ఇండియాప్రభుత్వ సభ్యులయినను, మూడింటిలో, మాంటుఫర్డు నివేదికమును ప్రజల లెక్కకుగ ప్రేమింతురనియు, దానికి పిమ్మట ఇండియా ప్రభుత్వ సూచనలకామోదము జూపుదురనియు, మూడవ పక్షమున సానిక ప్రభుత్వముల యభిప్రాయములను కైకొందురనియు, తెలిపిరి. ఇందును బట్టి, మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల కన్న ఇండియా ప్రభుత్వ సూచనలు కొరవడినటుల, ప్రజలలో సభిప్రాయము వ్యాపించినది, న్నాడుహిల్లుగారు గ్రహించిరి. జాయింటుకమిటీ వారి విషయమై నిజమును నులభముగ కనుగొనెద రని విశ్వసించెదము.

తోటల యజమానుల సభ:— 26-8-19-న తేదీని బెంగళూరు మేయో హాలులో దక్షిణయిండియాతోటల యజమానులసభజరుగును. ఇండియాకు పంపబడు తేయాకుపైని పన్ను, కాఫీపన్ను, కాఫీని గీయు వారికి విక్రయించుట, నైసిటలకు కాఫీ, తోటలలో వైద్యపు ఏర్పాటులు, తోటలవారియధ స్వార్థకవిషయాలు, దేశరక్షకసేన, సామ్రాజ్య పౌరుషభ్యుత్థైలు, సాంకేతికములు, మాస్సును మంగుసూరు రైల్వేసాకాళి యాడు, నాకల కేవులు, నాకల ఆందు బాటు మున్నగు విషయము లా సభలో చర్చింపబడును.

ప్రభుత్వమువారి “స్పింక్సు” నాక:— ఈ నెల 28 వ తేదీని యీ నాకను కలకత్తా నగరమున యిద్దర మార్కెడి హామ కారులకు రు 1,10,000 లకు విక్రయించిరి. అది 1180 టన్నుల నాక. తూర్పు సముద్రమున 25 ఏండ్ల నుండి సంచరించుచున్నది. పొరకక జలసంధిని రక్షించుచుండెను. గత ఫిబ్రేవరినెలలో ఈ నాక విమానస్థానముల నిరూపణమునకు కేపుటటులములకు పరిశీలించుచు ఆకస్మికముగ విడిగాంగు కేపులో ప్రేలి తగులబడినది. అప్పుడు నాకలో వెట్రాను చమురు దహనమునకు నుండెను.

కార్మికుల సభ.

సెంట్రలు ఆడ్వైయిసరీ లేబరు బోర్డువారి ఆగ్రహముకొండ నిష్ప సాయంకాలము గోకలే భవనమున కార్మికులసభ గావించబడెను. కమర మంగళము జమీందారులు, డాక్టరు పి. గుబ్బరాడుగారి ఆధ్వర్యత వహించిరి.

అధ్యక్షులు.

ఈ కేసున కార్మికోద్యమము పూర్తిరంధ్రదయించు వున్నది. అంగ్లేజేశములో కార్మికుల స్థితి కేశములోని కార్మికులస్థితిని తీసికొని వచ్చుటకు చాలకాలము పట్టును. ప్రజల నందరిని తమవశము చేసికొనినగాని, సరియైన ప్రజాయత్త విషయములను ఈదేశమున చేరుకుట్టు అసంభవము. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, కేశమున ప్రజాయత్తవిషయములను ప్రతిపాద గ్రహించి రని నుడివినను, బారిమర భేదములు చేత అణగ ద్రొక్కబడియుండిరి. హెచ్చుధరణను షామమును కలిగియున్నట్లు ఈ దినములయందు దీనిలకు ఉద్యోగమును ఇచ్చుట మున్నగునట్టి సమస్యలను గాధ మగు కత్తిలోను, మనో నిశ్చయము చేత న్నడవగొర్రుండునగాని దీనిని చాలకష్టమగుచుండిరి. ఇట్టిసభలకు నాయకులనేమలు రావలసివది. నేడు సభావేదికపై కొలదిమందిని మాత్రమే చూచుటకు విచారించుచున్నాను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి దగ్గరనుండి హక్కులను లాగకొను సమస్యకొరై ఏర్పరచిన సభ ఆయిన యెడల బహుళసంఖ్య గల నాయకులను ఇచ్చట మనము చూచెడివారము. మనకేయియు స్థితిని చక్కజేయుట కేర్పాటుపబడిన సభ గావున ఎక్వరును గానరైరి. కార్మికులస్థితి బాగుపడినగాని, ఈదేశము యొక్క రాజకీయ స్థితియును బాగుపడదు. ఈ విషయమును చక్కగ గ్రహించినగాని గొప్ప విశ్రు ముందు సుభవించును.

తీర్మానములు.

- ఈ దిగవ తీర్మానములు ఆమోదించబడెను.
- (1) తమ బాధలు తగ్గుటకు ఇప్పటి హెచ్చు ధరల వలన ప్రస్తుతము కార్మికులలో గలిగిన క్షోభము నివారించుటకును, మదరాసు కార్మికుల హెచ్చుధరలకు తగ్గినకూలి విషయమై మార్పులుచేయ ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.
- (2) యజమానులకు, పనివాండ్రకు సద్భారము అడయించవలసిన 700 మంది పనివాండు పనిలేకయుండి నందులకు ఈసభవారు విచారించుచున్నారు. ఏకద్రుమున లేకుండగనే ఏవో ఒకరిని కృతవారము పరిష్కరింపబడినదిని ఈసభవారు తలచుచున్నారు.
- (3) అడినకంపెనీ, నోఅండ్ కంపెనీలలోని పనివాండ్ర విషయమై ఈసభవారు సెంట్రలు ఆడ్వైయిసరీ లేబరుబోర్డుకు సిఫారసుచేయుచు, పైకంపెనీలవాడు వర్తమానపరిస్థితిని చక్కగ విచారించెద రని ఈ సభవారు తలచుచున్నారు. ఎట్టిరాజీనామాయమున చేహరనియెడల మదరాసు సెంట్రలు ఆడ్వైయిసరీ లేబరుబోర్డువారు, గవర్నరు గారు ఇట్టి ప్రజావిషయమున కలగజేసికొనవలసిన దని స్వయముగా బోయి కోర చేసుచున్నాడు.
- (4) బారియాభివృద్ధికి ఈ కేశములోని కార్మికుల స్థితి బాగుచేయుట అవసరమనియు, పుస్త్రువున్న లేబరు పరిస్థితులను బాగుచేయుటకు పునానాయకులు తమదృష్టి నీ విషయములపై ప్రసరింప చేసుచున్నారు.

మరణము:—కలకత్తా వర్తకులలో ప్రముఖులగు యి. ఓ. సెకండిగారు పౌలికత్తనమున కేవలీ మామూరుకు వచ్చుచుండును. ఈకత్తనమునకుడ కన్పిరి. ఆయన వయసు 61. ఈ నెల 25-న తేదీని హృదయస్పంధనమునల ఆయన చనిపోయిరి. రెండుకోటలు మార్తమె ఆస్వస్థక కలిగినది.

జామీనుమీద విమరలచేయుట:— ఇ బ్రూ కె ను అనునతడు యివాన్సు అను 9 ఏండ్ల ప్రాయముగల పాశ్చాత్య బాలికను బాధించినందులకు కలకత్తా ప్రధాన రాజధానిమేజస్ట్రేటుగారు ముద్దాయికి 2 నెలలు విడితైదు విధించిరి. ముద్దాయి హైకోర్టుకు ఆపీలుచేసి జామీనుమీద విమరల చేయబడకోరెను. మేజస్ట్రేటు యిష్టానుసారము జామీను పుచ్చుకొని విడుదలచేయవలెనని హైకోర్టువారు తీర్మానించిరి. 28-న తేదీ సోమవారమునాడు కిక్కురు రద్దుపరచుటకు పిటీషనుపెట్టబడును.

విదేశతంత్రీవార్తలు

(నైటు - ఏ జె స్పీ)

ఇంగ్లాండు

పార్లమెంటు ప్రజలసభ

ఇండియా వ్యవహారములు చర్చించబడుట.

జాయింటు కమిటీ సాక్షులు.

మాంటాగూ గారి యభిప్రాయము.

లండన్, జూలై 21.-ఇంగ్లాండులో ఇండియా స్థానిక ప్రభుత్వమువారి తరపున ప్రతినిధులుగనున్న వారి వేదలను జాయింటు కమిటీ వారికి తెలియజేసితిని కామన్సులలో మాంటాగూ గారు కొన్ని విషయ గురికి ప్రత్యుత్తరమును గురించి. కమిటీ వారికి చర్చించుట వీరి సాక్ష్యమును పరిశీలించెదరను విశ్వాసమును జాతుచున్నాడు. ఇండియానుండి మరి కొందరు రావలయునని కోరికను వారికి రప్పించినారు. ఈ విషయమై కర్నూలు ఏట్లగారు మానియ ప్రతినిధులమును కమిటీవారి కందిజేసెదనని మాంటాగూ గారు తెలియజేసిరి.

కర్నూలు సరిహద్దు విషయము

కర్నూలు సరిహద్దులకు వలయు సామ్యగురించి ప్రత్యుత్తరమును స్వయంగా బంపెనను ఇండియా దొరతనము వారు తనకు తెలియజేసెనని మాంటాగూ గారు నడిపిరి.

పించులను మోచ్చించుట

ఆర్థిక విశేషం ద్వారా సర్వము ఉద్యోగములకు పంచులను మోచ్చించుట విషయమై ఇండియా దొరతనమువారు పంపిన నూచనలందననయు ఈ విషయమును గూర్చి ఆలోచించుటకు ఒక సంఘము నేర్పరిచితిమనియు మాంటాగూ గారు తెన్నుటుగాడి బదులొసంగిరి.

ట్రాన్సువాల్ వర్తకపు శాసనము.

ట్రాన్సువాల్ వర్తకపు శాసనమును గూర్చి కూడ ఇండియా దొరతనము వారినుండి రాయబారములు చేరెననియు ఈ విషయమై మిల్టన్ ప్రభువు గారివేర వ్రాసితినియు మాంటాగూ గారు నడిపిరి.

పాకిస్తానిక సంఘమువారి శిఫార్సు

ను గురించి ఇండియా దొరతనము వారిపేస సందేశమును పర్యావృత్తిని చుటియని ఆరమ్మ బీగ్ గారికి మాంటాగూ గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఈ విషయమును సంబంధించిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను ప్రకటించు విషయమై ప్రస్తుత మేమిజెప్పబడునని మీరేదనెను.

కరాచీ నైనికరైలుబండి ప్రమాదము.

లండన్, జూలై 21.-పాకిస్తాని నూతనముగ విచారించెదమని తెలియజేసిన సందర్భమున ఈ విచారణములు సైనికాచారమునబట్టి జరుగననియు, ఇండియాలో విచారణజేయుటకు పూర్వము ఎన్నియో ఇట్టి దృష్టాంతములు గలవనియు మాంటాగూ గారు మేకమికింగు గారికి బదులొసంగిరి. మా గారికి రాజబోను ఖర్చులన్నియు ప్రభుత్వమువారి భరించెదరు. తీరమునగూడ దొరతనమువారి ఇచ్చెదరు. ఇంగ్లాండునుండి ఇండియాకు సాగారి సాక్షులను రప్పించుటకు కష్టమున్న దొరతనము వారికి తెలియజేసెననియు. వలయు సాక్షులను ఈ విషయమై శక్తివంతముగా దొరతనము వారు సమకూర్చెదరు. ఈ విచారణను ఇంగ్లాండులోనే జరపుట సమాజము గాదాముని మేకమికింగు గారు రక్షుగ ప్రత్యుత్తరమునకు బడలేదు.

సంధివర్తముల చర్చ.

లండన్, జూలై 22.-యుద్ధము నిమిత్తము ఇంగ్లాండు వారు వ్యయపరచిన ధనములను జర్జులనులను రాబట్టవలెనని బాట్లెట్ గారు రుపపాదించిన సవరణ బిల్లును డిల్లీ పరాసు జేకముల సంధిని ఆచారముగా బిల్లిషు పార్లమెంటు వారి సమావేశించుటకు పరాసు పత్రికలు గురితమును తెలుపుచు వెంటనే యిచ్చుట ద్వితీయముగ నిచ్చుటలో సమమని వ్రాసిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రేంచి కన్వెన్షను.

లండన్, జూలై 22.-నేడు కామన్సు సభవారు ఆంగ్లో ఫ్రేంచి కన్వెన్షనును ఏకగ్రీవముగ సంగీకరించిరి.

వేల్సు గనుల పనివాండు

లండన్, జూలై 22.-కార్మిక కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు దొరతనమువారికి వ్రాయుటకును కార్మికులు పని మానగూడదని వేల్సు కార్మిక సభ వారు తీర్మానించిరి. వాయ్సులో 2 వేలమంది చేరిన సమ్మెకట్టు విఫలమయినది. బోల్టన్ గనులలో పనులు సరిగా జరుగుచున్నవి. కొన్ని చిన్న గనుల మాత్రము నిలిచిపోయినవి. కెన్స్టన్ లో జరిగిన తీర్మానమును కార్మికులు అనుసరింపవలెను. పనిమానగూడదని లాంకష్టేరు చెమైనులందు కార్మిక శాయకులు ప్రకటించిరి. షెఫీల్డ్ లో చాలా వాండోళ్లను కరణముగానున్నది. అధికారులే యంతింకరకు నీరు తోడించుచున్నారు. కాని యంతింకరకు 12 వేలమంది పని మాని జేసిరి. 26-వ తేదీకి 60 వేలమంది అగుదురు. దొరతనము వారు సమాధానము చేయవలెనని జనాభిప్రాయము ప్రబలుచున్నది.

బొగ్గు గనులు.

లండన్, జూలై 22.-యార్కుషైరు లో మా ర్చెయియును కలసి లేచు. మరికొన్ని గనులలో నీరుతోడుట ఆగిపోయినది. క్రొత్తగా కొన్ని గనులలో మరల ప్రారంభింపబడినది. సమ్మెకట్టు ఇతరస్థలములకు గూడ కొంతవరకు వ్యాపించినది. లాంకష్టేరులో 7,500 మందియును మాన్మెట్లలో 20 వేలమందియును పనిమాని జేసిరి. సమ్మెకట్టుకు మూల కారణమిదియని నిరూపించుట లేదు బొగ్గు ధర పెరుగుట ఆహారపదార్థములు చాల ప్రయమగుట రష్యాలో మనసేలు పోరుచుండుట, నిర్బంధ సైనికత్వము చున్న గునవి సమ్మెకట్టుకు కారణములని చాలనుండి చెప్పిరి. ఎనడోయికుడు ప్రోత్సహించుచు వెలకనుకట్టానని నేరునమ్మకాలనని పార్లమెంటు సభలో బోస్టెల్ గారు నడిపిరి.

ఉమ్మడి పనివారు.

లండన్, జూలై 22.-యార్కుషైరు సమ్మెకట్టుకు వలన మిడ్లెండునం దత్తుడే ఆనంగత ఫలితములు సంభవించుచున్నవి. లీడ్స్ కు ర్యాలయములు పెద్దవి మూడు నిన్నటిదినము మానిజేయబడినవి. షెఫీల్డ్ లో గూడ స్థితి ఇట్లునే యున్నది. 15000 మంది ఉమ్మడి పనివారు పనిలేక నున్నారని మదింపు జేయబడెను.

గనిపనివారి తగవు.

(మదరాసు టైముస్ కు ప్రత్యేకముగ వచ్చినది.)

లండన్, జూలై 22.-గనిపనివారి సాంఘాతిక సంఘమువారు గురువారమువారు ప్రభుత్వమువారిని బాదెనున్నారు. కావున యార్కుషైరు నందలి గనిపనివారల తగవులు కొలది కాలములో పరిష్కరింపబడరచ్చును. ఇంతకంటె కఠిన తరచుగు సమస్య మంత్రిగర్హము వారి నెదుర్కొనలేదు. "పంపింగు" "వెంటిజేషను" పనుల నందఱును విడచిపెట్టుటవలన ఇంక తొమ్మిది కోట్లలో యార్కుషైరు గనులన్నియు మంపుడు పడును. లేదా చెడిపోవునని క్రిందటి క్రమవారము తెలియరచ్చెను. ఇంక అధమ పక్షము ఆరు నెలలలో నైన వాటిని బాగుజేయుట దుష్కరమగును. ఇందువలన యార్కుషైరు నందలి ఫ్యాక్టరీలన్నియు మానిజేయబడవచ్చును. అందువలన పేదవారి కపరిమితమగు బాధ గలిగియుండవచ్చును. నేల బొగ్గు ఎరువులను నశించి జేకమునకు 4 కోట్ల పానుల నష్టము రాగలదు. పనివారెందఱేరీ పని నిలిపి జేసికో బాగుగ తెలియకున్నను ఇందువలన రాము కోరిక రీతిని ప్రభుత్వమువారు వెంటనే తమకు నూటికి 14.8 వంతుల చొప్పున కృత్రిమ సగడదని వారడేించి యుండును. కాంతీని జేడిక ప్రకారము జీతములు పనిసమయమునకు తగినట్లు చేయబడినను నూటికి 10 వంతుల చొప్పుననే కృత్రిమ నీయవలసినదని నిర్ణయించిరి. గనర్న మెంటువారు టన్ను 1 కి 6 పి. చొప్పున ధరను పెంచుట గనులను జాతీయము చేయుటకు మంత్రిగర్హమువారు సంకోచించుట మొదలగు కారణములు మరికొన్ని యున్నవి. ప్రభుత్వమువారు యార్కుషైరు గనులను తమ స్వాధీనము చేసికొని జాతీయము చేయుటకు ప్రయత్నించుట కిప్పుడు చాల అవకాశమున్నది.

పరిశ్రమల దుస్థితి.

లండన్, జూలై 22.-జేకమును సమ్మెకట్టులు పెద్ద లేవియు లేకపోయినను ఎత్తుకు ఖరీదులవలన ఆకాంతి మాత్రమంతటను వ్యాపించియున్నది. కారణములకు తొలగింప

బ్రతుక్తింపనిది ఫలితములను చక్కచేయ ప్రయత్నించుట వలన లాభముండదు. కనుక కార్మికులకు మరల పార్లమెంటు ఆర్థిక విద్యావిధానమును గనర్న మెంటువారు ప్రవేశపెట్టక తప్పదు. అట్లునే ఆహార సామగ్రిల సరఫరాలను బాగుజేయుట కొరకు తగిన శ్రద్ధవహించక తప్పదు. సామూజ్య ముం దంతటను మునుక పదార్థముల యుత్పత్తిని ప్రోత్సహించుట కతి విశేషముగ ప్రయత్నింపవలసియున్నదను సంగతి గూడ గుర్తుచుగనున్నది. ఈ ప్రయత్నముల నొనరింపకుండు నెడల శీతకాలములో చాల ఆకాంతియు, అల్లరియు సంభవింపగలదు.

యార్కుషైరు సమ్మెకట్టు.

లండన్, జూలై 22.-యార్కుషైరు గనులలో పని వారేల యాక స్థితిగూడ సమ్మెకట్టితో ఇంతవరకు తెలియలేదు. కాంతీని జేడికలందు తెలిపిన నూచనల నుపయోగించుట వలనను, అందువలన ఆహార సామగ్రి ధరలలో గలిగిన మా: వలనను ఈ కలహముగ లగినదని సాధికారముగ తెలుపబడె పనివారికి నిజముగ వారికియు నూచింపబడిన జీతములకంటె తక్కువ జీతములనుగోరుటకు వీలున్నది. ప్రస్తుత స్థితిగతులను బిడియో రాజీనామా నొనరించుకొనుట మంచిదని గనర్న మెంటువారు పోల్చుకొనిరి. క్రిందటి వారము గనిపనివారల సాంఘాతిక సభలో రాయబారములు జరుగుచున్నవి కావున పనిని మాత్రము మానవలదని స్పెల్లిగారు చెప్పిరి. సంఘమువారు ప్రస్తుతపు సమ్మెకట్టును నిరసించుచున్నారని చెప్పబడుచున్నది కాని 21 వ తేదీనుండియు నేలబొగ్గు ధరలను మోచ్చించుట వీరికొంత కారణమనియు దానివలన డెర్బీషైరు, నాట్సు బర్మిలలో పనిచేయుచున్న వారు 61000 మంది యున్నారనియు గనిపనివారు రనుచున్నారు. యార్కుషైరు స్థితి మరింత విషమముగనున్నది. "గని పనివారి పెద్ద కలహములలో "పంపింగు" తీసివేయుట కిదియే ప్రథమము. పంపింగు విమర్శలు గనర్న మెంటువారు 5000 మంది నావికపు "స్టోకరు" ల సంపుటకు చాలమంది అంగీకరించిరి.

న్యూక్యాసిలు, డర్బము లై త్వనివాండు సమ్మెకట్టు తరిమివారు సంగీకరించిరి.

ఇంగ్లాండు; ఇండియా వ్యవహారములు

"ఇండియా" పత్రిక సంపాదకత్వము

సంస్కరణముల భావిస్థితి

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

లండన్, జూలై 21.-పాలకుగారు "ఇండియా" పత్రిక సంపాదకత్వమును విడచుటకు పత్రికలు క్రొత్తవిధాన మవలంబింపబడుటవలన పని చేపట్టెనుమన్నారు. అనగా ఇప్పటినుండి ఆపత్రిక కాంగ్రెసు తీర్మానముల బలవరమయిండును. ఇదిగతలో కొంత కాలము సమానసంపాదకురాలు గ నుండిన నార్మంటునుకన్య పత్రికను నిర్వహించుచుండును. కెల్కూరుగారు తగిన సలహాలనిచ్చుచుండెదరు.

కాంగ్రెసు కమిటీ

సంపాదకత్వమందలి ఈ మార్పు చాల చుట్టుమొనది ఏలనన బ్రిటిషు కాంగ్రెసు కమిటీలో కాంగ్రెసుకుపాక్షిమా నులు ఆంతరంగిక ప్రతిఘట్టనమును క్రమ క్రమమున జయించుకొనివచ్చుచున్నారని దీనివలన బోధపడగలను. నున ప్రయత్నము లన్నియు సఫలమైనవి కాంగ్రెసువారు లభ్యదేశ శ్రేయము చేసికొనగూడదు. ఇప్పుడిచటకున్న పూర్వకాంగ్రెసుసభల అభ్యుత్థాంధులను పూర్వవిబాధకల ననుసరించి కాంగ్రెసు సకనుగుణముగనున్న వారి కనుకుతిరిగిరే స్థితిచాల విషమించగలదు. కాంగ్రెసునుండి చీలిపోయిన వారిపక్ష మవలంబించిన సభ్యులు కమిటీని విడచిపెట్టెనరే ఇండియా పత్రికకు వ్యతిరేకముగ, బహుశా పోలకు గారి సంపాదకత్వమున, వేరొక పత్రికను స్థాపింపవచ్చును.

జాయింటు కమిటీ.

మాంటెగు గారుప్రజ్ఞదే తమ అభిప్రాయములను ఇండియాను పార్లమెంటు కమిటీ వారికి తెలిపెనని నాకు తెలియుచున్నది.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణముల విషయమున క్రొత్తగా దాల్చిన విధానమును సర్ జేమ్సు మెస్టను గారు బలపరచిరి.

“పార్లమెంటు సెలవుదినములలో నైన కమిటీవారు వారమునకు మూడు మారుల కంటే సెక్యూరగ సమావేశము కావచ్చును. వారు ఉదయము పూటనే సమావేశ మగుచుండును. సెలవు తైర వెనుక పార్లమెంటు సమావేశమైన వెంటనే బిల్లు పాఠ్యమైనంత త్వరలో దానికి మరల సంబంధ బడవలయునని మాంటేగూ రాతురత పడుచున్నారని నేను వింటిని. కమిటీయందలి ఆరేని సమాచర లతని అభిప్రాయము లవంటివాని నే గలిగి యున్నారని విశ్వసించబడుచున్నది. ఇంత తొందరపడుటకు కారణము హిందూక్షేత్ర మత్యంత ఆకురత తో సంస్కరణముల కెదురుమాడుచుండుట వలన నని చెప్ప బడుచున్నది. సంస్కరణముల నింకను ఆలసింతురేని భారతీ యుల కోరికలమరయు విశేషముగ హెచ్చుగలవని దాక్టరు ఫిషరుగారు విరళముగ చెప్పినవంటలను మరల గూడదు.

పార్లమెంటు ఎన్నికలు.

సెలబ్దానైత మ్యమును, అంతటను వ్యాపించియున్న అకాంతియు మరల ఎన్నికలంతలోనే జరుగునను భదంతులను విశేషముగ హెచ్చించుచున్నది. ఏదయిట్లున్నను రాజకీయ తత్వమువారు మాత్రము చాల ఎక్కువగ నుండునట్లున్నది. పూర్వకక్షేత్రలంబనమున సంకేతంబై కొంచెము తక్కువ పట్టుదలగల పార్లమెంటు ఇంతకంటే చాలమంచి సంస్కరణముల నిచ్చునని తలంపరచుచును.

భారతరాజ్యాంగ సంస్కరణచట్టము

ద్వంద్వపరిపాలనము-నర్ జేయు వెల్లడుగారు

లండను, జూలై 21:- బాయింటు కమిటీ నేడు

మరల సమావేశమయినది. దెసంటు మరకొందరు భారతీయులు శభనలంకించిరి. బిల్లులోనున్న మూచనలను గూర్చి మేష్టే గారిని సింహా, ఇన్స్టిగుటక ప్రభువులు తీవ్రముగ పరిశీలించి మేష్టేగారి యభిప్రాయములను తెలియగోరిరి. వీటివలన ఇండియా దొరతనమువారు ఊహించు ఫలితము తెలియని గూడ నడిగిరి. ద్వంద్వపరిపాలనము ఉండవలయునని మేష్టేను, గారు సమర్థించిరి. ముఖ్యముగ ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును గూర్చి సమర్థించిరి. ప్రజలసామ్యము వినియోగించు ప్రత్యేకపు కోశాధికారమును (క్రొత్తరాష్ట్రీ) య కా స న స భ్యు ల లో ప్రజానియమిత సభ్యులును, ప్రభుత్వ నియమిత సభ్యులును పాల్గొను విషయమును సమర్థించిరి. ఒక్కొక్కవిషయమునకు ఆదాయములో ఇంతతరహాన పరిష్కాసము వలన హేతురా హేత్యమైన మూచనలన్నియు అరికట్టబడును. దీనికి గవర్నరు గారి తిరస్కారపు టిధికారము కారలయును. పరిపాలనప్రభుత్వమున బాధ్యతను గొనుటకు భారతీయుల సంఖ్య క్రమము అభివృద్ధి గాంచవలయునని ఇండియాదొరతనమువారు కోరు చున్నారు. త్వరలో తీర్మానములను నిశ్చయింపవలయును. ఈ క్రొత్తవిధానమునకు మంచి అవకాశ మియవలయునని ఇండియాదొరతనమువారు కోరుచున్నారు. ఈ విషయమే కను కాకరూకతతో క్రిత ర్థించవలయునని. అభిప్రాయ భేదము లుండు నను నిశ్చయముతో కార్యక్రమమునకు గడంగవలయునని ఇండియా దొరతనమువారు తలంచిరి. రెండు తరగతుల సభ్యులకును (క్రొత్త రాష్ట్రీయకాసనసభ) సంఖ్యలకు జరుగుట తధ్యము. కాని క్రమక్రమముగ ఇద్దరకును సంయుక్త కోశాధికార ముండునని ఇండియా దొరతనమువారు విశ్వసించుచున్నారు.

సంస్కరణపు విమర్శలు చాలవరకు సవరణచేయబడిన వని మేష్టేగారు మాంటాగూగారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. మొదటివిమర్శలు ఒకదాని నొకటిని సంహరించిరి. అతిక్రమ క్రమముగ ఇండియా ప్రభుత్వ నిర్మాణమునై కేంద్రీకృతమై నవి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము దానిని సరరించుటకు జూపబడిన మూచనలను ఆలోచింపబడలేదు. మొత్తముమీద సంస్కరణ చట్టము ద్వంద్వ పరిపాలనమునే ఆశించుచున్నట్లు కాన్పించు చున్నది.

సభ రేపు మరల సమావేశ మగును.

డాక్టరు నాయురుగారి అంత్యక్రియలు

లండను, జూలై 22:- డాక్టరు నాయురుగారి అంత్య క్రియలు నేడు గోల్డన్స్మిత్తుకడ జరిగినవి. ఆ సమయమున అనేకమంది భారతీయు లచటికి వచ్చిరి. కె. వై. రెడ్డి, ఎ. ఆర్. మొదలియారు, డి. బి. పి. రామారాయనింగారులును ఇందూ బ్రిటిషు అసోసియేషను, మదరాసు హెయిలు పత్రి నిధులును, ఆనరిబిల్ కె. ఎం. నాయురుగారును అచటికి వచ్చిరి.

రాజోపు పంటకాలమున యూరపు జేతమునకు వలయు సప్లయలను అయ్యపు నివయమై గురువారము నాడు 24 తేదీని లండనులో అంత్యక్రియందలి ఆర్థికసభ వారు చర్చించెదరు.

బ్రిటిషుదేశపుల సామ్రాజ్యములో దూరముగనుండు 6 వాయువార్తా కార్యాలయములను నియమించువందులకు పో స్టుమాట్టరు జవరలు కంట్రాక్టుకు భిన్నముగ క్రిత ర్థించెనని మార్గొనీకంపెనీవారు 7000000 లక్షల పానులకు అభియోగ మును దెచ్చిరి. తీర్పు ముందు వాయిదానాడు జెప్పబడును.

సిగ్రోలు పాశ్చాత్య స్త్రీలను కొట్టుట.

లండన్, జూలై 22:-గత రాత్రి సిగ్రోలు పాశ్చాత్య స్త్రీలను గొట్టిరి. ఇది జాతివైషమ్య ముఖముగ పరిగణిం పబడినది. 4 గురు స్త్రీలు హతులైరి. ఇందులో గూఢచారి యొక గూడ గలరు. వీరు గుండ్రతో కాల్చబడిరి. చాలమంది వైద్యాలయమున నున్నవారు.

వాకాదళము, ఆర్థికదళము నావికులును అల్లరులేకుం డ అపుతేనెను.

ఇతరజిల్లాకుగూడ అల్లరులు వ్యాపించుట.

లండన్, జూలై 22:-ఈజాతి వైషమ్యపు కగాయిదా దగ్గరజిల్లాలకు గూడ ప్రాకినది. పాశ్చాత్యులందు జిల్లాల యందు వివక్షతలేకుండ సిగ్రోలు కుపాతులను ప్రయోగించిరి. చాలమంది ఊరగాత్రు లైరి. వీధులందు రాత్రిపూటంతకు చేతుపాతులతో యుద్ధము జరిగినది చాలమంది బంధించబడిరి.

భారతస్త్రీల భావిదళ.

లండన్, జూలై 22:-కూన్సు ఇండియా ఎసోసియేషను వారిసభలో ఎన్. సి. నేతసతి భారతస్త్రీల భావిదళ ముగూర్చి ఒక యువోన్యాసమును చేసివెను. బాయింటు కమిటీ వారు ఎన్నిక హక్కులను స్త్రీలకుగూడ ప్రసాదించెదరని తీరుమానించుచున్నారని వీరెంటుగారు తెలిపిరి. స్త్రీల నొం టరిగ నుంచు ఆచారమే వారి మనశ్శ్రీర పటుత్వము. నానా టికి జీర్ణించిపోవుటకు కారణమని సింహా ప్రభువుగారు చెప్పిరి. భారతీయులు అభివృద్ధికి రావడేకుతురే స్త్రీలపట్ల తమకు గల అభిప్రాయ ము లన్నియు మార్చుకొన వలయును.

ఘోటు సందర్భము.

పార్లమెంటు, జూలై 24:- హేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలి యబరచుచున్నారు. ఆల్బర్టురాజుగారు, ఎం. పాయింకేత గారు, మార్షలు ఫామగారు ముగ్గురును గలసి నేడు ఘోటు ను సందర్శించిరి.

పాయింకేరుగారి ప్రత్యుత్తరము.

పారిసు, జూలై 24:- యుద్ధనిపలు కాన్సిలువారిద్విన విజ్ఞాపనకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు జర్మను లాక్రమించి యున్నంత కాలము ఘోటుప్రజలు తమ మర్యాద కాతం తలోపమును గలగకుండ ప్రరర్తించి, అధికారుల విరంతుక త్వమున కెన్నడు నడగియుండ నొల్లని వీరభావము లగు బల్లెలకు తగిన సంకతికారము భ్యాతి నిజమబెట్టి రనిరి. పిచ్చుట పాయింకేరు గారును, మార్షలుఫామ గారును మారి న్నవ కేగిరి. అచటి మతగురువు కార్మనలుమెసీరుగారు వారిని సత్కరించిరి. పాయింకేరుగా రేదేశపుప్రతినిధిగ వచ్చిరో ఆప్రావృతజేతము నుగడించి ఇట్లనిరి. “మేము ప్రాన్సు (సతిగా ధముగ) ప్రేమించుచున్నా” మనుమాటకంటే ప్రాన్సుపట్ల మనయోగింపదగు మాటలలో మంచిమాటేనియు తనకుగాన్పించ లేదు. పూర్వకాలపు మతగురువులు ఆనాగరికుల రాక నివారించి నగరముల గాపాడుచుండి రని చెప్పి పాయింకేరు గారు మెర్సీరుగా రట్టివారిని ఉపమానము తెచ్చిరి. పాయింకేరుగా రు మెర్సీరుగారును ప్రాన్సుయధధిపామతో సలంకరించి నపుడు ప్రజలముత్సాహము చరమావస్థ కెంజెను.

వన్నులను హెచ్చించుట.

పార్లమెంటు, జూలై 24:- హేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నారు. ప్రతినిధుల సభలో ఆర్థికమంత్రి ఇట్లు తెలియబరచెను. వన్నులు చాలవిశేషముగ హెచ్చింప బడుట మున్నందు చేయబడు ఋణములకు హామీగా నుండగలను. అగవ్వు సప్లంబరు సెలలో 75 కోట్ల ప్రాంతుల రెయిల్వే ఋణము చేయుట కుద్దేశంపబడెను. ఫ్రాన్సునకును మిత్రమందలి వారికిని ఆర్థిక రాయ భారమును వి శేషముగా జరుగుచున్నది. యుద్ధమునందు మిత్రులగునందు వారి కనుండుగూడ మిత్రులగునందొక పోరను యుద్దేతముతో

వీరిరాయభారమును జరుగుచున్నది. యూరపులో ద్రవ్యమం తయు వెచ్చుచుయ్యెను గావునను ఆమెరికాలో అత్యధికముగ బంగారము నిలువాయున్నది గావునను, పరిశ్రమలు భద్రముగ నున్నవి గావునను ఈవిషయములో ఆమెరికా ప్రజేతము గల్పిం చుకొనవలయునని పరాను ప్రతికూ ప్రాయముచున్నది. యూ రపు పునర్నిర్మాణమునకు కొంతకాల పరిమితిగల ఋణములు ను, దీర్ఘకాల పరిమితి గల ఋణములును చాల అత్యవసరము.

ప్రెసిడెంటు పాయింకేరును, ఫామనేనారియు బ్రు సెల్సుకు జూలై 22 తేదీని చేరిరి. వీరి అధికారస్వాముతో స్వాగత మొసగబడెను.

అమెరికా

విల్సను సభావతి.

వాషింగ్టను, జూలై 21:-విల్సను సభావతి గ్రహాణి వలన భాగపడు చున్నాడని తెలియుచున్నది.

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు వ్యాధిగ్రస్తులగుట.

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి దేహస్థితి విషయస్థితియందు తేటన్నను రిపబ్లికను సెనెటులలో సందీపరతులకు చర్చించు టకు నిశ్చయించుకొన్న ఏర్పాటు రద్దుజేయబడినది.

హ్యంటింగునకు సంబంధించిన సందీపరతులను గూర్చి శ్రీరముగ ఆమెరికను సెనెటులో ప్రజాస్వామ్యవాదులకును, రిపబ్లికనులకును వివాదము జరుగుచున్నది.

అమెరికా విమానముకట్టి అంటుకొని 10 మంది నని పోయిరి. 25 గురు క్షతగాత్రులైరి. ఈ విమానము పరిశ్రాధ ము పయనమగుచుండెను. ఇల్లినోయిట్రెస్టు స్వామింగు బ్యాం కి కళ్ళమీద బడెను. మృత్యులకు చాలవరకు బ్యాంకులో పరి జేయువారలే. విమానములోనున్న వెల్ట్రోలు వనియట్లు కేగిలు టవలన కీరీరములు అంటుకొని కాలిపోయినవి.

జర్మను.

మెల్విన్సు ప్రవాళి ప్రాయము.

పార్లమెంటు, జూలై 21:-వీరెంపు ప్రతిక ఇట్లు తెలు యుచున్నది. మెల్విన్సు ప్రవాళి ప్రాయమును తెలుసుకొనుట కు కొనసానుండి ప్రిక్కుబల్లకు మిత్రమందలి కలాలమును గొం పోవుటకు ఏర్పాటులను గావించవలయునని ఫామనేనారి జర్మనులకు కోరిరి.

యూరపులో సమ్మెలు.

జర్మను తలంపులు.

బెర్లిన్, జూలై 21:-బెర్లిన్, హాల్లేలు, న్యూరెం బర్గు, అల్బర్టునెలీషియా గనులయందును 21 తేదీని సమ్మె ప్రారంభమగునని జర్మనులు అనుకొనుచున్నారు.విదేశాల్లో గూడ అంతటను సమ్మెజరుగునని అనుకొనుచున్నారు.

లండన్, జూలై 22:- జర్మనీ అంతటితో మరల ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను వ్రాసికొనవచ్చును.

బెర్లిన్, జూలై 21:- బేడ్రెను జేతపు మాట్సుగారు స్పిట్టరు లంకునకు పారిపోయిరిని తెలియుచున్నది.

బెర్లిన్ సమ్మెకట్టు

లండన్, జూలై 22:- నేడు బెర్లిన్సగరము వలన భాగములందు కేలకొలిది కట్టుదాయు సమావేశమయిరి. కాని వైవిధ్యము మరఫరంగులతో వారిని చెల్లాచెదకు చేసిరి.

ముఖ్య గమనింపు

మండిత కే. ముద్రాస్వామ్య కాశ్రిగారి కృష్ణరీల నాట కము అమృతమునకు సిద్ధముగ నున్నది. కెలరు. 1-4-0.

హెచ్. ఆర్. చంద్రా అండు కంపెనీ, ముక్కుసెల్లర్సు అండ్ పబ్లిషర్సు, బళ్లారి.

స్థానిక వార్తలు

నెల్లూరు కలెక్టరు:—ఆర్. నడుంగాడిగారు నెల్లూరు మండలమునకు, ఆర్.ంగుకలెక్టరు నియమింపబడిరి.

జగన్నాథ భక్తసభ, ఎగ్గోరు:—భిష్ముకి రెండవ ప్రతిష్ఠాసూక్తి, పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులగారు, రేణుక పాఠశాలము 4-15 గంటలకు కాలక్షేపము గానింతురు.

శ్రీ సంగీతశాల, మద్రాసు:—సీతాకల్యాణము కాలక్షేపము శ్రీమతి సి. సరస్వతిబాయిగారివల్ల 27 తేదీ ఆదివారము గోళాచార్యుల పాఠశాలము 4-15 గంటలకు జరుపబడును.

సవరణ:—25-7-19 ఆంధ్రప్రదేశ్ 18-వ పుట రెండవకాలములో “జేవాంగరత్నముల విజ్ఞప్తి” అను వ్యాసము నందు 250 రూపాయలు అనుటకు బదులు 25000 రూపాయలు అచ్చుపారపాటు అయినది.

స్థానిక స్వపరిపాలనము:—స్థానిక స్వపరిపాలనా విభాగమును తయారుజేసి దానిని రాజ్యాంగ సంస్కరణవిభాగములో చేర్చుట గూర్చి యాలోచించుటకు, విచారణసంఘముకలెక్టరుగారి విచారించుచున్నదనియు, దీనియందు శుశ్రేణువాదజై:గారు కథ్యులనియు, కామవీలుప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారికి విందు:—మహావనభా భవనమున నివృత్తి దినము జరిగిన బహిరంగ సభలో, రేణుక దినము సాయంత్రము 4-15 గంటలకు రాయచెట్టిలోని ట్రాక్టరు టోటలో స్వదేశీ మిత్రుల కృతికాధి పతులకు ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారికి, విందు నివృత్తుకు శ్రీర్వాసింపబడినది. వీరు ఆంగ్లదేశమునకు శ్రీకాంగు, హోయూల సంఘముల రాయబారులుగ వెడలెదరు.

అయిదవ ఆంధ్రీ జేత్రగ్రంథాలయముసభ:—ఈ సభయొక్క ఆహ్వానసంఘము రేణుకదినము సాయంత్రము 5-80 గంటలకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున సమకూడ నున్నది. చర్చనీయాంశములు. (1) అధ్యక్షులుగ నుండిన రావు బహదరు కలవల కలెక్టరు శ్రీకాంగు తానుండజాలమని రాజీనామా ఇచ్చినందున, అధ్యక్షుల నెన్నుకొనుట (2) సభజరుప వలసిన కాలాక్షేపములు (3) రిడికర విషయములు.

నిమ్మ బాతుద్ధరణ సంఘము:—ఈ సంఘము కక్షమున, మహమ్మదీయ పరివారలకు, ఇబ్రహీంసేటుగారి యాదరణకొంద, 6 వ ఉచిత రాత్రి పాఠశాల పెరుంబూరు లో, టి. రంగాచార్యులగారిచే తెరువబడినది. 15 మంది మహమ్మదీయ పరివారలు పాఠశాలలో బ్రజేళించిరి. రంగాచార్యుల గారిని, ఇబ్రహీంసేటుగారిని, పుష్పమాలా లంకేశ్వరుల గారిని విందు పిచ్చుట, కార్యక్రమము జరిగినది.

సుగుణవిలాస సభ:—ఈ సభవారి సాంకర్సరి కోర్కెనూ రేణుకదినము 5-80 గంటలకు విక్టోరియా పురము దిరిగిన జరుగును. సభ్యుల కల్పాచారము లాసగబడిన పిచ్చుట, దబ్బు. దొరస్వామి అయ్యంగారు ఉపన్యసించురు. అటు

సామెతలు:—ప్రార్థన సలహా. మునీశ్వరయ్య గారు ప్రార్థనా సలహాను బహుసలహముగాని, ప్రార్థనా సలహాను కష్టము” అనువిషయమును గూర్చి ఆంగ్ల భాష నుం దుపన్యసించెదరు.

యాద్రీ రాజు తెలుగున ప్రార్థన సలహా. మునీశ్వరయ్య గారు ప్రార్థనా సలహాను బహుసలహముగాని, ప్రార్థనా సలహాను కష్టము” అనువిషయమును గూర్చి ఆంగ్ల భాష నుం దుపన్యసించెదరు.

వృత్తాంతములు

పూర్వారాధన:—పూర్వారాధన సేవకు క్యాంపెట్లో కాగారు క్రొత్త స్పెయిను మంత్రిత్వము చేర్చుచిరి.

సర్ హమీదుల్లా గాంధీగారు:—గురువారమునాడు సచైభవముగా గాంధీగారు రావల్పిండికి వెళ్లెదరు.

బొంబాయి ప్రాముఖ్యం:—బొంబాయిలో ప్రాముఖ్యం బండ్ల యందు శ్రీలంకాచలమండి కూర్చుండ చుండుటచే మొదటి రెండు బెంచీలను కంపెనీవారు శ్రీలంకాకు ప్రత్యేకించిరి.

కృతావకలికా సంపాదకుడు:—కృతావకలికా సంపాదకుడు రాధాకృష్ణగారికి 18 నెలలు కేసు విధింపబడినది. పంజాబులెస్టేషనుకు గవర్నరుగారు 2 నెలలు మాత్రమే స్థిర పరచి 16 నెలలు రద్దుపరచిరి.

నూలుపరిశీలన:—యంత్రము ముగిసినది. ఇకనూలు వ్యాపారమువై 1 వరిసేకనము నుంచవలసిన అవసరమునకుబ దను. ఈ వరిసేకనావ చట్టములను చాలయ్యుండును కలుగు చున్నది. స్పెక్ట్రులేషను తగ్గుటకుబదులుగా బలమగుచున్నదని దొరకనూవారికి విన్నవించుటకు బొంబాయి నూలుదళాదుల సంఘమువారు గురువారమునాడు జరిగినసభయందు శ్రీర్వాసింపిరి.

కడవల తిరుగలబడుట:—గురువారమునాడు కొలం బోలో ఆఫీసుకముగా పెద్దగాలి పీచుటచే చేపలను పట్టుటకు సముద్రములోనికి వెళ్లిన కడవలలో 16 కడవలు ముగిసిపోయినవి. వానికి వెంటనే సహా గుడు వంపబడినది. అన్ని కడవలను అందరు మనుష్యులను కాపాడిరి. ఒక్క కడవ ఆన్డరు మనుష్యులను మాత్రము కనబడ లేదుగాని వాయగుడ కురక్షితముగా దరిజేరినయే తలచుచున్నది.

ఈజిప్టుకు తెలిగియులు:—మెస్రీసు, సిరియా, సైరీషియాలో మిక్రీయందలి సేనలు కొత్తగా సాగ్రిమించిన తావులందు కంటివారా పరిశీలనము తొలగించబడ దని ఈజిప్టు కార్యాలయమువారు ప్రకటించిరి. తెలిగియులు స్వప్రముగ ఆంగ్లమున గాని కరానుఖాషియందు గాని రేణుకాదుల స్థిరపరిచిన 9 కోట్లలో ఏదో యొక -ని నడుపరించి గాని యుండవలె నని చెప్పుటకు తెలిగియులు మావర్షంలుగారు ప్రకటించిరి.

పూవామండల కార్యక్రమ సంఘము:—శంభు వ్రక్సనములు జరుపబడినపుడు రాజకీయ సేవలకు కేటించబడిన వారి నందరిని నడిలివేయవలెనని గాని కొందరికి మాక్రీమే వదలివేసి రిక్సనవారిని నిలువనూడెను. పంజాబు నాయకులకు కేటనకుములకు కేటలు విధింపబడినవి. వాదనము ప్రకారము విచారణ జరుగువరము వారిపట్ల కేటల నములు జరుప నూడదని యీ సభవారు శ్రీర్వాసింపిరి.

మోటారుబండిలను గొట్టుటకు:—మోటారు, జెమిస్టీ జకం వెనెల ప్రాప్రయముకు కే. సోరెస్టిగారి కల్లియును మరీ కొందరును యీ నెల 23-వ తేదీన మోటారుబండిలో ఆహ్వాన సరునుండి లాహోరుకు వచ్చుచుండగా బండిచక్రపు రబ్బరు గొట్టానుకు రృద్ధుడవడి తిరగబడినది. సోరెస్టిగారికల్లి తూలి లేచిబడి వెంటనే వచ్చిపోయెను. బండిలోనున్న రిక్సన 7 గురికిని గాయములు కొద్దిగాను గొప్పగాను తగిలినవి. వారిలోపేటల గారికిచాల ప్రయత్నముగా తగులుటచే ఆహ్వానసారు వైద్యకాలకు గొనిపోయిరి.

కలకత్తానగర పాలకసంఘ సభ:—కలకత్తానగరమున కిశువుల మరణములు పెచ్చుగా నున్నదని సభ్యులలో నొకరు గురువారమునాడు జరిగిన సభలో తెలిపిరి. శ్రీలంక ప్రసవములందు సహాయము చేయుట కిప్పుడు మూడు ఉపచారి, కాగా వర్గములున్నవి. నాణ్యత వర్గమునూడ కర్వలో నిర్వహింతు. ఒక్కో వర్గమున నొక ఆరోగ్య పరిశీలకోర్కెగిని (జేడి హెల్త్ విజిటరు) యు నలుగురుపరిచారికలు (మంత్రిసానులు) ను కొందరు పరిచారికలునుండురు కిశువులకును కల్లులకును చికిత్స చేయుటకు ప్రత్యేక స్థానములు ఆయావార్డులలో తవని అధ్యక్షుడు నడివెను.

వెంట్రుకగడవార్తలు.

వరినాటులు పూర్తియాయెను. వానమువరియుటలేను. ఎండలు విశేషముగా కాయుచున్నవి. బోర్డు యెలిమెంటరీ స్కూలునందు 4 వృషాధ్యాయులును 125 మంది బాల్యము గలరు బోర్డు బాలికాపాఠశాలయందు 8 గురు వృషాధ్యాయులును 115 మంది బాలికలును గలరు.

పరవలి సంఘము.

ఈసంఘము కొలదిసములకొందనే స్థాపించబడినది. ఏకత్వసంఘ కార్యదర్శిగారి కట్టుదలచేత పని బాగుగానే జరుగుచున్నది.

కృషిసామేత్య పుస్తకభాండాగారము.

ఇదిసామూహిక కర్షకములకృతము కొందరి యువకులచే నెలకొల్పబడినది. వారి కృస్తుతము గాధనిద్రొం జెందుచున్నది. సోపకుల మరల భాండాగారమును మెల్లొచ్చు బార్నించెదను—పి. నుబ్బారావు చాదరి.

ఆర్యవైశ్య యువకుల సాహితీసంఘము, గుంటూరు. చతుర్థవార్షిక కోర్కెవాచాన్య పత్రిక:—ఈసంఘపు చతుర్థవార్షిక కోర్కెనూ ఈ నెల 27-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు కోటమచ్చయ్య గుప్తగారి యాజమాన్యము కింద యేలూరు బజారునందు జరుపబడును.—చితుకుర్తి కుమారస్వామి చి. ఏ

విద్యుత్ కేంద్రబరియట్టు స్పెషలు డిపార్టుమెంటు:—దీనిని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారింకను ఆరగెలల వరకు కొనసాగించురని తెలియుచున్నది.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్శూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం. స్థాపితము.

హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

మా నేజరు:—ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్.

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా మూలధనమున్నది.

రూపు 13,34,03,783 లు చెల్లించవలసిన భీమాలు

రూపు 78,45,175 లు 1918 సంవత్సరపురాబడి

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా యంతవరకు చెల్లించియున్నాము.

ఈ కంపెనీ తరపున కనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలియుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు భారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును. 672

Apply to:—

F. E. Vaid, Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras

A Rangoon message dated July 25th says:—The Marine Court of Enquiry into the loss of the "War Puffin" off the Long Loe Reef Amherst sat yesterday and to-day. The master and the pilot gave evidence. The master said that he had 105 fathoms of cable on each side, 135 fathoms had been ordered, but owing to war economy they only got 105. Owing to shortage of chain the jumping of the vessel was dangerous. He had a similar experience in Havre Roads. The pilot said that he had handed over the ship to the master and his certificate had been signed before it was decided to anchor owing to his pilot boat being smashed. He admitted ordering the anchoring and gave all the orders. "Lloyds" surveyor said that when he inspected the vessel on the 8th July to see if she or the cargo could be salvaged, he found the windless unsatisfactory in construction not being strong enough to support the cable and the weight on it. A vessel of that size should have 120 to 135 fathoms of cable. The vessel had been passed by the British Corporation. The Court orders will be passed on Saturday.

The Yorkshire Strike.

Gravity of Situation.

London, July 22.

The cause of the sudden strike in Yorkshire mines has up to the present been obscure. It is authoritatively declared to-day that the dispute has arisen from the practically application of the award in the Sankey interim report and the effect upon piece rates. The men claim to be entitled to higher wages than offered. The Government recognises that a compromise was justified in certain areas owing to current conditions. Mr. Scullie, at the Miners' Federation last week, urged the men to work pending negotiations. It is asserted that the Federation deprecated the present strike. On the contrary the miners allege that the strike is partly due to the increased price of coal, which operated on the 21st instant, and which has also brought out 61,000 protesting miners in Derbyshire, Notts and Burnley. The gravity of the situation in Yorkshire is greater, because this is the first time in a big mining dispute that pumping has been withdrawn. Government action in despatching 5,000 naval stokers for pumping is generally approved.

Yorkshire Men's Claims.

LONDON, July 22.

The mine situation in Yorkshire will probably be settled within the next few days, since the Miners' Federation will meet the Government on Thursday. A graver issue has never faced the Cabinet. Last Friday it received information that owing to the withdrawal of all the men from pumping and ventilation work, practically the entire mines of Yorkshire will be flooded or ruined within nine days, and it will be impossible to restart most of them for six months at the minimum. This would have closed down every factory in Yorkshire, and most in Lancashire, have caused untold suffering among the poor, and have killed the export trade of coal and cost the country £40 million. Although the causes of the men's action are obscure, it seems that their withdrawal of the pumps is due to the belief that the Government will promptly capitulate and grant 14-3 per cent. piece rate increase which they demanded. A though the Sankey award is equating the wages with the reduction of hours, it has only fixed ten per cent. There are other complicating issues, such as hostility to Government's six shillings per ton increase, and the hesitation of the Cabinet to adopt nationalisation. It is just possible that the State will have to take over and work the whole of the Yorkshire mines, thus making an experiment in nationalisation.

Industrial Unrest.

Removal of Causes Urged.

London, July 22.

Although there are no big strikes in the country, there is universal unrest due mainly to high prices. The Government will be compelled to reintroduce elementary education in economics among the workers, and concentrate on improving the food supplies, since it is no use remedying the effects without trying to remove the causes. It is also clear that there must be a big campaign to stimulate the production of raw material throughout the Empire. Unless these steps are taken there will be great unrest and distress in the winter.—"Madras Times."

Coal Situation in Yorkshire.

Mr. Bonar Law's Statement.

LONDON, July 22.

In the House of Commons, replying to Sir Donald Maclean, Mr. Bonar Law said that the coal situation in Yorkshire was practically unchanged. Pumping stopped in a few more mines, but had been resumed in a few. The strike had slightly spread elsewhere. Seven thousand five hundred were out in Lancashire and twenty thousand in South Yorkshire. The real issue on which the strike occurred was most difficult to say. The reasons assigned, in various mines, where the increased price of the coal, excessive food prices, our presence in Russia and anti-conscription protest. He did believe that any particular person was behind the unrest.

Steel Workers Idle.

Serious Effect in Midlands.

LONDON, July 22.

The Yorkshire strike is already having a serious effect in Midlands. Three big Leeds firms closed yesterday. Similar situation prevails in Sheffield. It is estimated that fifteen thousand steelworkers are idle.

Welsh Miners Conference.

Decision to Continue Work.

LONDON, July 22.

The Welsh Miners' Conference decided to continue work until the Executive of the Miners' Federation has fixed new piece rates with the Government. The strike of two thousand miners at Walsall has collapsed. The Collieries at Bolton are working as usual, with the exception of a few small pits. Lancashire and Cheshire Federation has circularised men advising them to remain at work, in accordance with the decision of Keswick Conference. The position at Sheffield grows more serious. Officials hitherto have maintained pumping, preventing disaster at Nunnery pits, but already twelve thousand men in Sheffield have been rendered idle by the strike, and it is anticipated that the number will reach sixty thousand by July 26th. There is growing demand that the Government effect a settlement.

Supplies for Europe.

Economic Council Meets.

LONDON, July 22.

PARIS: The Interallied Economic Council meets in London on Thursday to discuss supplies for Europe during the coming harvest year.

The Shantung question.

Bitter Controversy in U. S. A. Senate.

LONDON, July 22.

WASHINGTON.—The controversy in the Senate between the Democrats and Republicans on the Peace Treaty, especially with regard to Shantung, is increasingly bitter.

Indian Reforms Bill.

Joint Committee's Sitting.

LONDON, July 21.

The Joint Committee again met to-day. Mrs. Besant and many Indians were present. Sir James Meeson gave further evidence, and was closely questioned by members of the Committee, particularly by Lord Islington and Lord Sinha, with regard to the proposals in the Bill and the results which the Government of India anticipated from them. Sir James Meeson defended the proposed dualism, and especially the separate purse by which the administration of public funds is divided between the nominated and elected sections of the new Provincial Legislatures. He said that the knowledge that only a limited proportion of the revenue could be drawn upon by each section, would probably deter the wild unreasonable proposals on which the Governor's veto would certainly be necessary, at any rate temporarily. The Government of India desired gradual increase in the number of Indians capable of accepting responsibility in administrative government and making prompt decisions, instead of continually sheltering behind the position of collective responsibility. The Government of India were very anxious that the new system should have a fair chance. They wanted to proceed cautiously and preferred to start on the assumption that there were bound to be a difference of opinion and possibly friction between the two sections of the new provincial Legislatures, but they were hopeful that there would eventually be a joint purse for two halves of the Government.

Replying to Mr. Montagu, Sir James Meeson said that great criticisms of the Reform Scheme had been considerably modified. He thought that the Original criticisms largely destroyed each other, and they had gradually concentrated on the constitution of the Government of India. He agreed that criticisms on that point had not been met by concessions, and that criticisms in regard to dualism and suggestions for modifications with regard to it were not met. The Bill, if anything, tended more to dualism.

The Committee adjourned till to-morrow.

London, July 22.

Replying to Lord Islington, Sir James Meeson said that the proposal of the Government of India did not contemplate that there should not be full discussion between the two halves of the Government. The Government would certainly call two halves together and discuss gravely important matters but there would be no vote and no decision by the majority. He objected to the vote, because it would evade the underlying principles of the pronouncement of August 20th.

No Outside Pressure.

Replying to various points raised by Mr. Montagu concerning the Government of India itself Sir James Meeson said that the Government of India founded its proposals upon the axiom in the report that the Government of India must remain wholly responsible to Parliament, but apart from such responsibility its authority in essential matters was indispensable pending changes to be introduced. Sir James Meeson agreed that the modifications suggested by the Government of India were due to their own consideration rather than the consideration of matters put upon them from outside.

At the sitting of the Joint Committee to-day, Lord Selborne stated that many communications had been received. He pointed out that the Committee was not enquiring into the state of India or the Government of India, only evidence within the scope of the Bill and representing large interests would be heard. Sir James Meeson replying to Mr. Montagu said, the Government of India hoped that under proposed separate control of Provincial Finance there would be some give and take between the two halves of the Government. He feared that joint Control would lead to much wrangling. He admitted the reasonableness of the suggestion that, machinery should be provided in case of quarrels occurring. He thought that the enfranchisement of women in India would be extraordinarily difficult, very few women would come to polling booths. Replying to Sir Henry Craik, Sir James Meeson said, the Government of India recognised that the principle of dualism had not been tried and time was necessary to work out the control. Replying to Lord Northumberland, Sir James Meeson said, that the Government of India would not object to the establishment of slightly different Provincial Constitutions in view of differences between the Provinces. Replying to Lord Sydenham, Sir James Meeson denied that the scheme was coldly received, on the contrary it was wholeheartedly received by some classes. Public services were naturally nervous about the change, but would loyally co-operate in making the scheme a success. Sir Claude Hill replying to Mr. Montagu thought that the relative acceptability in India, of the proposed schemes, would be firstly, the scheme of the Joint report, secondly the scheme as amended by the Government of India and lastly by a great deal the scheme of the Local Governments. Replying to Lord Sinha, Sir C. Hill said he was not aware that all shades of Indian opinion favoured the Executive Councils, both the Central and the Provincial consisting of equal numbers of Officials and Non-Officials. The Committee adjourned till to-morrow.

Alleged Breach of Contract

Marconi Claim: Judgment Reserved

London, July 22.

Mr Justice Lawrence has reserved judgment on the Marconi Company's claim heard before the King's Bench for £7 millions against the Postmaster-General for alleged breach of contract, under which the Company were to construct a chain of six long-distance wireless stations within the Empire.

Anglo-French Convention.

Ratified by Commons.

LONDON, July 22.

The House of Commons to-day ratified the Anglo-French Convention unanimously.

French Press Comment Generously.

LONDON, July 22.

The whole of the French press comments in most generous terms on the speedy ratification by the British Parliament on the Anglo-French Treaty. The tone of the comment is that "he gives twice who gives quickly."

President Poincare.

Visit to Ghent.

LONDON, July 24.

PARIS.—The Havas Agency states:—King Albert, M. Poincare and Marshal Foch to-day paid a visit to Ghent.

Replying to the address of the Municipal Council, M. Poincare mentioned the dignified attitude of the people of Ghent during German occupation, proving themselves worthy of the sons of the old gallant Burgundians who never failed to resist oppression. M. Poincare and Marshal Foch then visited Malines, and were received at the Cathedral by Cardinal Mercier, who, greeting France, represented by M. Poincare, said that there was no better expression of Belgian sentiment towards France than "We love France". M. Poincare compared Cardinal Mercier with the old Bishops of bygone times, who stopped the barbarians being the protection of the cities. The enthusiasm reached a climax when M. Poincare decorated Cardinal Mercier with the French War Cross.

LONDON, July 22.

BRUSSELS:—President Poincare and Marshal Foch arrived here to-day and received a tremendous reception.

Future of Indian Women.

Mrs. N. C. Sen's Paper.

LONDON, July 22.

At a meeting of the East India Association Mrs. N. C. Sen read a paper on the future of the Indian women. Mrs. Besant said, they hoped the Joint Committee would extend franchise to Indian women or Parliament to amend the Draft Bill. Lord Sinha said it was their duty to recognise that the custom of keeping women secluded was responsible for the intellectual and physical deterioration of the race. If they were to progress as they desired, Indians must change their ideas with regard to women altogether.

Debate on Peace Treaty.

Mr. Bottomley's Amendment Lost.

LONDON, July 22.

In the debate on the second reading of the Peace Treaty Mr. Bottomley's amendment regretting that the Treaty did not impose upon Germany binding obligations to make good to Britain her total financial cost of war was rejected.

Max of Baden.

London, July 22.

BERLIN, July 21st.—Max of Baden is reported to have fled to Switzerland.

Strike Demonstration in Berlin.

Thousand of strike demonstrators to-day assembled in different parts of Berlin, but were overawed by troops with machineguns and dispersed. The strike breakers at Spandau attacked and scattered the strike patrols.

Cremation of Dr. Nair.

LONDON, July 22.

The remains of Dr. Nair were to-day cremated at Golders Green. A number of Indians were present including Mr. K. Y. Reddi, Mr. A. R. Madhavar, Dewan Bahadur P. Ramaswamyengar. The Hon'ble K. M. Nair, also the representatives of the Indo-British Association and the "Madras Mail."

Unrestricted Letter Post Resumed.

LONDON, July 22.

Unrestricted letter post with the whole of Germany has been resumed.

Attacks on White Women.

Serious Disturbances in America.

LONDON, July 22.

The Negro attack on white women resulted in a serious racial riot last night, in which four were killed including two detectives who were shot by the negroes. Many are in hospital.

The Cavalry, Marines and Sailors assisted the police to check the disturbances.

Rioting Spreads to Out Lying Districts.

Revolver Battle in Streets.

The racial rioting spread to the out lying districts. The Negroes sped through white residential districts firing indiscriminately and wounding several. All night a revolver battle proceeded in streets. Many arrests were effected.

Large Dirigible Caught Fire.

Ten People Killed.

LONDON, July 22.

CHICAGO:—Ten were killed and 25 injured, owing to a large dirigible on test flight catching fire and falling five hundred feet through the glass roof of the Illinois Trust Saving Bank. The majority of the dead were employees of the bank, who were incinerated through explosion on the airships petrol tanks.

Further Particulars.

When the dirigible burst into flames the crew and the passengers all of whom were strapped in parachutes jumped. Several landed safely but others parachutes burned and wearers were dashed to pieces.

At Thursday's meeting of the Calcutta Corporation the Chairman, in reply to a question regarding high infant mortality in Calcutta brought about by want of adequate provisions for child welfare said:—There are now three units of lady health visitors for maternity and infant welfare work. A fourth unit will be started soon. Each unit consists of a lady health visitor and four midwives with attendant menials. There are no centres in or ward where infants and mothers can be treated.

French Finance.

Issue of Railway Loan.

LONDON, July 24.

PARIS:—The Havas Agency states.—In the Chamber of Deputies, the Minister of Finance pointed out that a great increase of taxation was serving as a guarantee for future loans. It was intended to issue a Railway loan for 750 million francs in August or September. Finance negotiations were progressing favourably between France and the Allies, as the Allies during the war would not cease to be Allies in future. The French Press urges financial intervention from America, pointing out that Europe is exhausted, but that America possesses the greatest stock of gold intact, industries and having cotton, wheat, leather, oil, sugar, and copper. The essential thing for the reconstruction of Europe is time loans and long term credits.

The Afghan Situation.

SIMLA, July 28.

A Press communique dated 25th says:—There is no change in the general situation. Small raids are reported near Doshi in Chitral, the raiding party concerned in the attack on Vihow on the 18th is now reported to have withdrawn into the hills some 25 miles west of that place and a considerable number of tribesmen from adjacent districts, appear to have joined up with the original gang.

Reports from Fort Sandeman show that situation is normal. Many of Wazir Leashkar, which was mainly responsible for trouble in this neighbourhood, are believed to have returned to their homes about Wana, but some parties are still out near Kapip.

Arrival of Afghan Delegates.

RAWALPINDI, July 25.

Sir Hamilton Grant made a state arrival here yesterday. The Afghan delegates also arrived on Dacca quite quietly this morning. The Principal officials were dressed in grey Germanlike uniforms with Astrakhan caps and they proceeded to their residences in motor cars escorted by British Political Officers. The delegates expressed their pleasure of comfortable journey, food arrangements etc. They were impressed with the size of the British camps, guns transport en route. The whole party have the pleasant look of people on holiday jaunt. The Conference opens formally on Saturday morning.

Alleged Assault.

CALCUTTA, JULY 25.

At the High Court, before the Chief Justice and Mr. Justice Newbold, counsel applied for bail on behalf of E. Brewer, who was convicted by the Chief Presidency Magistrate of Calcutta under Section 354 I. P. C. in connection with an assault on Evans, a European girl, aged about nine, and sentenced to two months' simple imprisonment. The Court directed the petitioner to be admitted to bail to the satisfaction of the Chief Presidency Magistrate. An application for a rule against the conviction will be made on Monday next.

Mysore Heir.

Celebration of Auspicious Event

BANGALORE, July 25.

A Mysore Government Order says.—The Government of His Highness the Maharaja desire that the auspicious event of the birth of a son to His Highness the Yuvaraja should be suitably celebrated and observed as a day of rejoicing throughout the State and declare the 29th instant a public holiday in honour of the event, when flags should be flown and special thanksgiving services should be arranged to be held in principal temples and mosques. For this purpose a sum of Rs. 100 for the district of Bangalore and Mysore, including the two cities, and Rs. 50 each for other districts will be placed at the disposal of the Deputy Commissioner through the Muzrai Department. All prisoners under sentence of one month and less will be released and all other prisoners will be given a month's remission for every year or fraction of a year of sentence they have yet to undergo, provided their conduct in jail has been satisfactory. Prisoners sentenced to transportation for life who have only one year or less out of their sentences to serve in jail, and whose conduct in jail has been uniformly good, and civil prisoners who have been confined in jails and lock-ups for a debt not exceeding Rs. 100 and who are through poverty, unable to pay the same, will also be released, the debts of the latter being defrayed by the Government. The Chief Commandant Mysore State troops, is requested to arrange for a salute of 21 guns being fired from the Palace Battery in Bangalore on the morning of the 29th instant.

High Court for Oudh.

LUCKNOW, July 25.

The "Indian Daily Telegraph" in a leading article strongly supports the establishment of a High Court for Oudh at Lucknow. In the course of the article it says:—"It is urged, and rightly too, that under the present system our best judicial commissioner as soon as they begin to understand the traditional history and customs of the province are drafted to a High Court Judgeship. The same will be the case with the Judges of the Chief Court, if such Court is ever established in Lucknow. Why not have the Judges appointed by the order of His Majesty and permanently posted to the Lucknow High Court.

For the convenience of lady passengers, the Bombay Tramway Company have set apart two front benches on all tramcars as especially reserved for ladies, who are freely taking advantage of this offer.

The Superintendent of telegraphs, Madras, announces that it is notified by the Egyptian office that the censorship will be maintained in the occupied territory in Palestine, Syria, and Cilicia. Telegrams must be in plain English or French, or in one of the nine authorised

Food Control in Sindh.

Profiteering Propensities

Checked.

Press Note Issued.

KARACHI, JULY 25.

A Press Note issued by Mr. H. Dow, Assistant to the Commissioner in Sind for Civil supplies reveals how on the profiteering propensities of wheat merchants in Sind were checked by prompt official action and incidentally provided effective reply to the demands of a section of mercantile community that food control be abolished. The note says that the wheat available for consumption in Sind is derived from four sources namely (1) Australian wheat at Karachi, (2) Punjab wheat allotted to Sind by the Foodstuffs Commissioner, (3) Punjab wheat imported by river into Sukkur and (4) Local Sind crop. The centre of wheat trade in Sind outside Karachi is Sukkur. It is the district which has had the largest local crop and it is to Sukkur also that the whole of the Punjab wheat arriving by river comes. Owing to this two causes stocks of wheat are always far greater in Sukkur than in any other district but in spite of this prices there have remained unreasonably high. The wheat allotted by the Foodstuffs Commissioner is imported by rail under priority certificates and is sold at controlled rates. The wheat arriving by river has not been subject to control. It has been bought by merchants in riverside tracts of Punjab where prices are considerably lower than those ruling in the places served by railway. Importation by boat is cheaper than by rail and the wheat is generally dirty and of inferior quality. In spite of these facts merchants in Sukkur have been demanding for this wheat prices as much as a rupee per maund higher than the price at which the Controlled dealers are able to sell at profit clearer wheat imported by more expensive route. These facts are sufficient to demonstrate that wheat has been deriving large profits at the expense of the consumer. Accordingly orders have issued authorising the Deputy Controller of prices to take possession of stocks in Sukkur district on payment or tender of payment of reasonable price and a committee has been appointed to hear appeals from orders of the Deputy Controller as far as concerns the price tendered. In pursuance of these orders the export of wheat from Sukkur and other stations, within a radius of fifty miles by rail, has been stopped except on priority certificates and some control has been established over exports of wheat by boat from Sukkur. All holders of wheat in municipal district of Sukkur have also been ordered to render to the Collector an actual return of their stocks. It is intended to avoid a resort to the power of commandeering except when merchants decline to market their holding of wheat at reasonable rate. The situation has been clearly explained to the merchants at several meetings which have been arranged by the Collector and they have been given option of retaining and marketing their stocks, provided the maximum price of seven rupees per maund of clean wheat on the basis of 2 per cent barley and 1½ per cent dirt is not exceeded. After some hesitation wheat merchants in Sukkur agreed to sell wheat to retailers at the above price and retailers in turn entered into agreements and gave security to retail wheat so supplied at 6½ seers per rupee. These arrangements have been notified by the beat of drum widely in the town of Sukkur and wheat is available there for public consumption at the above rates. The maximum amount to be sold to one consumer on any one day will not exceed half a maund approximately. On Tuesday the 22nd instant however it was discovered that one of the principal wheat dealers had effected the sale of a consignment of wheat to another wholesale dealer at Rs. 8 per maund. This consignment was promptly commandeered at the rate of seven rupees per maund and handed over to another wholesale dealer who is retailing it to the poor at cost price. Merchants have been warned that similar action will be taken in respect of any sales either for consumption in Sukkur or for export outside the town of Sukkur, if the selling price exceeds the prescribed maximum. All merchants have now signified their willingness to adhere to this arrangement. Careful watch is being kept on the market and stock will be commandeered without hesitation if the maximum selling price is exceeded or if there is an reluctance on the part of wholesalers to keep retailers fully supplied.

Possession of Seditious Leaflet.

Accused Convicted.

AHMEDABAD, July 24.

The Second Special Tribunal reassembling to-day delivered Judgment in the case of Ratilal Bhicabhai alias Janardhana Sharma who stood charged with possessing a seditious leaflet intended for publication. The accused was unanimously found guilty and sentenced to eighteen months rigorous imprisonment. The Tribunal next took up the Nadiad derailment case in which 14 persons stood charged with derailing the troop train on the night of the 12th April. Choita Lal Rajeshwar, approver in the case and first witness, examined at length deposed to having himself along with all the accused taken part in the derailment. The case is proceeding.

The Bombay Presidency Association will entertain Sir Sankaran Nair at a dinner party on Thursday the 31st instant at the Taj Mahal Hotel on the eve of his departure to England. The Western India National Liberal Association will entertain him on Sunday evening at the Taj Mahal Hotel.

An extraordinary meeting of the Bombay Cotton Brokers' Association was held on Thursday, at which it was resolved to form a committee to memorialise the Government, pointing out the difficulties put in cotton business by the present Cotton Control Act. It was asserted by some of the speakers that the war being now over, there was no necessity of retaining Government control over cotton business. Contrary to its object, the control was intensifying speculation.

The "Tribune" Reappears.

Pre-Censorship Cancelled.

LAHORE, July 25.

After suspension of nearly three months the "Tribune" appeared this afternoon. In a short editorial note the paper explains the reasons of suspension and delay in bringing out the paper and refers to the limitations under which the paper has to come out. The various orders that have been served on it by the Local Government from time to time during the last few months have been published in the paper. The following is the text of the order served on the paper on the 7th May last by the District Magistrate demanding security of Rs. 2000.—Although those responsible for the "Tribune" newspaper were well aware of the Government's disapproval of their campaign of a virulent calumny of the Government's action and the pernicious misrepresentation of the Rowlett Act this paper continued in its course of stirring up ill-feeling and resentment with the results which are now patent enough. Seeing that the warnings have had and are likely to have no effect there is no reason why this newspaper should not be on the maximum security admissible under the Press Act namely Rs. 2000. I therefore vary the previous order under Section 3 (1) of the Press Act and now demand a deposit of Rs. 2000 from the publishers of the "Tribune" newspaper. From the date of service of this order on the publisher to the date on which security is deposited the newspaper shall not be published.

The following is the text of memorandum attached to the order dated 24th May cancelling pre-censorship:—His Honour the Lieutenant Governor has been pleased to cancel orders served on the publishers of all Punjab newspapers directing pre-censorship of all articles on and reports of recent disturbances. Sir Michael O'Dwyer trusts that the editors concerned will justify this mark of his confidence by a tactful handling of the difficult questions. They will be well advised to consult the Press Adviser (Lala Mukh Dyal) or in the case of out station newspapers, Deputy Commissioner of District, in all cases of doubt. No reproductions of extracts from newspapers published outside the Punjab should ordinarily be made without his advice.

For the present "Tribune" will appear without editorial as the paper says that the number of men on its editorial staff just now is much below the lowest minimum required to bring out a daily paper. With the restoration of staff to its normal strength the paper will appear in its usual form before long. The paper is edited at present by Mr. Amal Home, the acting Editor.

Brief Telegrams.

The Rangoon rice market, as usual for several days past, did no business buyers refusing to deal at control prices.

Total subscriptions for new Indian loan up to the 23rd instant are Rs. 9,59,19,500 inclusive of Rs. 30,23,70 in the shape of war bonds.

The engagement is announced by cable of Miss U. O'Dwyer daughter of Sir Michael O'Dwyer to Mr. Frank Morris, of Messrs Stone and Co. a well-known engineering firm in England. Mr. Morris was recently in India and was attached to the Wiltshire regiment at Delhi.

The following is published in the "Gazette of India Commerce and Industry Department:—Importation in British India of all arms, ammunition or military stores is prohibited under Indian Arms Act, 1878, except accordance with the provisions of the Act.

The Senate of the Bombay University has determined that a chair for Sociology is to be added to the resource in the teaching of the Bombay University. The Senate also accepted the recommendation of the Syndicate that Prof. Geddes should be appointed University Professor in Sociology for a period of three years.

The hired transport "Moona," which had been delayed at Malta owing to an outbreak of plague on board and which was due to arrive in Bombay on Thursday, is bringing the first contingent of 20 battalions of the new volunteer army for India. She is due in Bombay on the 9th August. The hired transports "Elephants" and "Chakdina," which are also bringing contingents, are expected in Bombay on Saturday and Sunday respectively.

The Poona District Congress Committee have passed resolutions praying the Government that on the day of the peace celebrations in India a general amnesty should be given to all and not to a certain number only of political prisoners selected by the Government. They further view with horror the monstrously severe sentences passed on the esteemed Punjab leaders and beg the Government to stay the execution of their sentences, pending the promised enquiry by a Commission.

The Crewe Committee's report is the subject of warm criticism in the "Times of India," which comments particularly on the small number of witnesses and their generally official character and says:—There is very little reasoned argument in the report but a great deal of deliberation, the report being nowhere so airily contemptuous of argument and performed constructive as where it negated the proposal for a select committee of the House of Commons.

కేంద్రదేశవార్తలు

అంధకృతి కాసుంపాదకునకు.

శ్రీపాద శివరామసిద్ధాంతి.

(ర) న్యాయ ఫయలు పరిక్షలో పూర్తి సంగం
బహు తక్కువ మంది విద్యార్థులు కృతార్థులై నుండి మిగిలిన
దృష్టిని గూర్చి యీ సభివారు తమ ఆసక్తిపై తెలియ
జేర్చుకుంటే గాక పరిక్షా నందర్భములో విద్యార్థుల యిబ్బందు
లను గూర్చి విచారించుటకు యీ పరిక్షా కమిటీలను గూల
భిము చేయుటకు నక కమిటీని యేర్పరచుటకును గలవన్న
మొంటువారిని ఈ సభివారు కోరుచున్నారు.

దీనిజనల సంఘము.

భాషల్లో సమాచారములు:—మాయూరనివ్వటికి వారము రోజులుండి వేడుకలు నడకనవులు జరుగుచున్నవి. పొందటిదినమున అనగా 16-7-19 న మా గ్రామములో శ్యా

విలేజుకులకు సూచన.

(1) కోనెం; (2) మి. నా. (3) మేదురా పురవాసి.
(4) ఓటరు (5) జమీన్దార్లు (6) మోగల్లు శేఖ. (7) హా. న.
(8) శ్రీ. క. సి. (9) దేశాధిపాని. మీ శేఖరులు ప్రజాపతి
నంతులకు చింతితదము — సంపాదకుడు.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా
 టైప్ అప్యూరెన్సు కంపెనీ
 లిమిటెడ్ బొంబాయి

మా కంపెనీ డిప్యూటీ ఛీఫ్ ఏజెంటుగారు 1919-వ సంవత్సరం ఆగష్టు నెల మొదటి తారీఖునుండి ఒక నెలవఱకు ఉత్తర సర్కారులలో సంచారము చేయుచు, ఇదివరకు ఏజెంటులేని ప్రాంతములలో ఎవరిని ఏజెంటుగా నియమించ వలయునో మాకువచ్చిన ఎక్కువ దరఖాస్తులనుబట్టి వాళ్ళకడ నిర్ణయించెదరు. వారిని కలుసుకొన నిష్టముగల వారందఱును యీ కింగ్రిది విలాసముగకు ఉత్తరములు ఆగష్టు మొదటి తారీఖుల వారికి చేరువలు వానినుకొనవలయును.

The Deputy Chief Agent,
Empire of India Life Assurance & Co., Ltd.
No. 8 Broadway, Madras.

పంటివెద్యము.

1564

డాక్టరు గిబ్బర్, బదర్సు

12 ఆంధ్ర ప్రదేశ్, ఎన్నో, మద్రాసు.

ఈ రణనైమిత్త్యము ఏకారణము చేతనైన వండ్లను తెరికి
 చేతులనీ యొడిసిన సొప్పితేవండ పీచీవేయిండును. బలహిం
 సైన వండ్లను బంగారు కట్టుబచేత బలవరముట నయగుట వం
 డైన బంగారుచేత మూయుట, కల్లు క్రొత్తకట్టుకు, ఇంకను
 వండిసంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను నూకనైద్యోక్త్రుతకా
 రము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జ్ కి చికిత్సచేయ ముందుకు వచ్చి
 యుండును. వండిని తీయవచ్చును సొప్పితేతనే తీయవచ్చును.

ర క్షుద్రి ద్రావకము. దాక్కురు వామన్ గోపాల్

అయోడైన్ సరసపరిల్లా.

(25a

వేలకొలది జనులవల్ల
వాడబడి హిందూస్థాన
మంకట ప్రసిద్ధి చెందిన ఈ
మందు యేబడి సంతకృత
ములాగా రక్తశుద్ధి చేయు
టయందు దీనికి సమాన
ముగా వేరేదియు లేదని
సిద్ధాంతము చేయబడి ఉ
న్నది. పార్శ్వవాయువు,
చర్మవ్యాధులు, బలహీన
ము వీటిని కుదుర్చుటయం
దు విద్యుచ్ఛక్తివలె పని
చేయుచున్నది.

క్రమము నీసా 1-3 య. 1-4-0.

డాక్టరు గౌతమరావు కేశవ అండు సన్న్,
 ఏజంట్లు:— కాకర్ డ్యార్ బొంబాయి.
 మే. భగవాన్ దాస్ చునిరాల అండు కంపెనీ,
 259 చెనాబానగర్, మదరాసు.

<p>Karola మలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>కరోలా. వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, ఖేదులుగావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి నునాయాసము గ అయ్యెలాగున గర్భశోధన గావించును.</p> <p>శీ పాను, 1 పాను నీసాలు నీసా 1-8 వెల రు. 2-8-0, 4-8-0.</p>	<p>Fraser's Lever Tonic ప్రే జరు గా రి లీవరు టోనిక్.</p> <p>పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల వొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలవతకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదినిమించిది.</p> <p>నీసా వెల రు. 1-12-0.</p>	<p>Kuhalti కుల్ హాల్తి.</p> <p>ఎరుపుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు సలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చగలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సాల్వేషన్ డై పెట్టె 1-8 రు. 2-4-0.</p>
--	---	---

W. E. SMITH & Co., Ltd డబ్లియు. ఇ. స్ట్రీట్ అండుకో.,
Pharmaceutical Chemists & (లిమిటెడ్)
Druggists, Mount Road, మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
MADRAS. మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక పేరు నుదాహరించ గోరెదము 368

కేశవకాంత్ తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కలుపుటలేదు.)
ప్రకృతము మార్కెట్టులోయందు వాటి కన్నీటికంటెను మిక్కిలి చాకయ్యెనది. (1581)
(దీనియొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి గృహిణుల ప్రదర్శనములో ఒక యోగ్యతాపత్రమును మైసూరు ప్రదర్శనములో ఒక బ్రాంజువత్రికమును కమిటీవారు ఇచ్చి యున్నారు.) కేశవకాంత్ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్టకాయల నూనెతోను పరిమళమైన పుష్పముల నుండియు తయారుచేయబడినది. ఇది అన్ని తెలు జనులకును తగినది. తలవెండ్రుక లూడిపోవుటను నిరోధింప వెండ్రుకలు మృతవుగాను పట్టగాను వెనగునట్లు చేయును. ఇకన్నీయు గాక కేశవ కాంత్ తలనూనె బహుశంకుండు తలనూనె లన్నిటి కంటెను మిక్కిలి చవుకయ్యెనది. మెటియు వీరలకు భాగ్యకంతులకు తగినది.
కేశవకాంత్ తలనూనెలో మెదడునకు చెకుపు చేయునట్టి వైట్ ఆయిల్ కలిపినదిని రుజువుచేయువారికి రూ. 1000 లు ఇవాముగా నియ్యబడును.
ఒకసారి తెప్పించియీదిన మీకే తెలియును.
స్వాగతంబుపొందు ఖర్చులు కలసి 1 బుడ్డి వెల రూ. 0-1 5-0.
ముఖ్యమనియ్య:— కేశవకాంత్ తలనూనె బుడ్డినీటితోను బహుమతి టిక్కెటుండును.

The Keshav Perfumery Works,
147, Abdul Rahiman Street, Bombay. No. 3.

మీ కవసరమయినచో

యొర్రెసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయునట్టి గాని కనులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, పంపులు పంపులుగ పంచబడిన లేకులు కోణములుగా నొన్నట్టి ఇనుకకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల నలహా వారోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి కంతనే వానిని సకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ
సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, రికాలపెట్టె నెం 553 రు,
389 మదరాసు

(వై కామ్యూజియన్ గోరునప్పుడు ఈ వత్రిక పేరు కూడ నుదాహరించ గోరుచున్నారు.)

Just What I Want!

THE PERFUME THAT CHARMING

F. Hussongally & Co.
CHINA BAZAAR, MADRAS.

సత్యగ్రహ స్వదేశి ధోవతులు
హిందూ దేశమునందు తయారైన నూలుతో మనదేశపు చేతిగుగ్గుములవలన నేయబడినవి.
ఇరుకంబి లేక గుండంచు 60-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పు గలది గజము 1-8 1-0-0.
ఇరుకంబి లేక గుండంచు 40-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పుగలది గజము 3 0-14-0.
సాధారణమైన తువాళ్లు, ట్టిబ్బది 1-8 0-10-0
అంతకుపైన వెలగలిగినవి కూడ యున్నవి.
నూలు చేతిరుమాళ్లు 60-వ నెంబరు 1-8 0-4-0.
స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,
505, హాడిసన్ పేట్ రోడ్డు, లిమిటెడ్,
(962) కంజీవరం.

పాళ్ళపు వేంకటాచలపట్టితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. **లక్ష్మీవిలాసరసము:—**అశోకపత్రం ప్లేగు రోగులకు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోగులై యున్నారు. ఒక యోగ్య లక్ష్మీవిలాస రసముగల నీసా తయారుపడ్డ నుండెడి నీ నీగుకు శస్త్రోద్ధరుమైన సిద్ధాంతము నేరొకటి లేదని తాత్పర్యంబును బట్టగలదు. దినపృథుము, మాదెడి నాల్గవ శ్రవణము, గన్నపాతము మొదలగునవి తప్పక నునుచును. నీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇశాం. (584)

2. **క్రిమిహర తెలు:—**ప్లేగు గడ్డకును, కంబుల నొప్పి కిచ్చుటకును మంచిమందు. నీసా 1-8 0-8-0, 5-8 1 ఇశాం

3. **తైక్వాన రాసకం:—**దీనిని నేనించినప్పటినుండియే జ్వరమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, కీకభేది, అతర్ల తదులు గుణము కాగలదు. నీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇశాం.

4. **బాలగుఢోదయము:—**నిడ్డలకు అలకారి; తియ్యక ముందు. మందనా, మలబద్ధము, అతర్ల భేది, కృకత్తము, కడు పుట్టియుండుట. ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి నునుచును కిడ్డల పుష్టిగలవారగుదురు. నీసా 1-8 0-12-0, 5-8 1 ఇశాం.

5. **లోకామయహర కస్తూరిమృతము:—**నిడ్డలకు కంటా న్ను ముడిపినవారికి, బాంతలకు ఉత్తమ గుణ కాం. మందనా, కడికెము, వస్త్ర, అతర్ల ము, కీక బాతం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, శ్వరం, చితివ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక 5 నేక రోగములను నునుచుచేయును. (801)

180 మృతలు గల నీసా 0-4-0
కపాళ కర్పతో 6-8 1-8-0
" " 12-8 2-18-0
" " 25-8 5-8-0

(పతి హాసముతో కూడ అమహిమను తెలుగున తంతుకును. శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.)

ఇండియా దొరతనమువారి ప్రకటనము.

నూటికి 5 వంతున వడ్డీగల, ఆదాయపుపన్ను లేని

ఋణము.

(601)

పత్రము వెల రు. 95 లు.

ఇయ్యబడు మొత్తము రు. 100 లు.

వాయిదా 1945-1955.

ఈ ఋణపత్రములను కొనదలచినవారు నగదు యిచ్చినను లేక ఏవిధమైన యుద్ధఋణపత్రములను యిచ్చినను నగదుగానే అంగీకరింపబడును.

2-7-1919 మొదలు 30-8-1919 తేదీవరకు పత్రములు విక్రయింపబడును.

తరుగునిధి

ఈ నిధికి దొరతనమువారు వసూలు మొత్తమున 100-కి 1½ వంతున తీసియుంచెదరు. పత్రముల ధర రు. 95 లకు తగ్గినపు డీ మొత్తమును వెట్టి పత్రములను కొనెదరు.

ప్రెసిడెన్సీ ఖాంకిలోను దానిశాఖలలోను కరెన్సీ కంట్రోలరు కచేరీలోను, ఆక్సెంటు జనరలుల కచేరీలలోను, ఇతర కంట్రోలరుల కచేరీలలోను, గవర్న మెంటు ట్రజరీలలోను, సబ్ ట్రజరీలలోను, సేవింగ్సు ఖాంకి గల పోస్టాఫీసులలోను, పత్రములు విక్రయింపబడును. ఈ ఋణమును గూర్చిన పూర్తి వివరములను తెలుపుచు ఇండియా దొరతనము ఆర్థిక శాఖవారు 16-6-1919 వ తేదీని ప్రకటించిన 1454 ఎఫ్. ప్రకటనము ప్రతులు పైని వివరింపబడిన ప్రతి కార్యాలయమునందును దొరకును.